

BOGOLJUB

**PO MARIJI
K
JEZUSU**

VELJA ZA CELO LETO 20 DIN. POŠTNINA PLAČANA V COTOVINI

LETO XXIV. 1926.

ŠT. 9. SEPTEMBER.

Koledar Apostolskega molitve za september 1926.

Glavni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Porast evharističnega življenja.

Mesečni zaščitnik: sv. Terezija Deteta Jezusa (30.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ijublj. šk.	lavant. šk.
1 Sreda	Egidij op.	Slovenski redovniki in samostani	Besnica	Sv. Florijan
2 Četrtek	Stefan kr.	Narodni voditelji	Ijub. sv. Jakob	Žitale
3 Petek	Mansvet ž.	Zadostilna sv. obhajila	Crmošnjice	Sv. Rok
4 Sobota	Rozalija d.	Slovenke v tujini	Slavina	Stoperce
5 Nedelja	15. p. Lavrencij	Poverjeniki katol. listov	Vreme	Vuzenica
6 Poned.	Caharija pr.	Duhovniki, škofje, sv. oče	Kranjska Gora	Trbonje
7 Torek	Regina	Verska vzgoja mladine	Mokronog	Ribnica
8 Sreda	Rojstvo Mar.	Marijine družbe, naraščaj	Cerknica	Sv. Anton Poh.
9 Četrtek	Peter Klaver s.	Afriški misijoni	Homec	Vuhred
10 Petek	Nikolaj Tol. s.	Vdanost v voljo božjo	Polšalk	
11 Sobota	Proi. Hiacint.	Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve	Primskovo	
12 Nedelja	16. p. Ime Mar.	Slovenske usmiljenke	Vel. Lašče	Sv. Primož
13 Poned.	Notburga d.	Boj proti nenravnosti	Boštanj	Zavrče
14 Torek	Pov. sv. Kr.	Potrpežljivost. Bolniki	S. Križ pri Kost.	Sv. Barbara H.
15 Sreda	Mati 7 žalosti	Spreobrnjenje odpadnikov	Šmarje	Leskovec
16 Četrtek	Ljudmila d.	Mir v družinah	Polh. Gradec	S. Trojica
17 Petek	Rane sv. Franč.	Tretji red	St. Lambert	S. Vid. Ptuj
18 Sobota	Jožef Kuper.	Duhovniški naraščaj	Sv. Planina	
19 Nedelja	17. p. Januarius m.	Živa vera v Boga	Križe	Škale
20 Poned.	Evstahij m.	Preganjani za versko prepričanje	Svibno	S. Marlin Šal.
21 Torek	Matej ap.	Notranje življenje	Brusnice	St. Janž p. Vel.
22 Sreda	Tomaž Vil. š.	Naročniki dobrih listov	Hrastje	St. Ilj p. Vel.
23 Četrtek	Lin p.	Ljubezen do sv. očeta	Kostrivnica	Šoštanj
24 Petek	Mar. reš. jetn.	Jetniki in stari grešniki	Repnje	
25 Sobota	Kamil m.	Boj proti slabemu časopisju	Vinica	
26 Nedelja	18. p. Ciprij. m.	Misijonarji med pogani	Bevke	Gor. Ponikva
27 Poned.	Kozma in Dam.	Inteligentje	Krka	Bele vode
28 Torek	Venčeslav kr.	Slovanski razkolniki	Stična	Gor. Lendava
29 Sreda	Mihael n. ang.	Neustrašeno versko življenje	Poljane Šk. L.	Zavodnje
30 Četrtek	M. Terezika	Znanstveniki	Trzin	Laško

Vsak dan še vse važne, nujne zadeve, posebno, da bi evharistično življenje med nami vedno bolj rastlo.

PROŠNJE.

Mati se priporoča presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomočnici, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad., bl. Bernardki in sv. Mali Tereziji za zdravje in za druge milosti. — Mati in hči se priporočata presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Mali Tereziji ter t. škofu Slomšku za ozdravljenje v težki bolezni. — Marijina družbenka se priporoča božjemu Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Mali Tereziji in sv. Vincencu Pav. za zdravje in za dosego redovnega poklica. — Neka žena priporoča Materi božji, sv. Antonu in sv. M. Tereziji zdravje svojega otroka in sebe. — Mati priporoča Devici Mariji in sv. Antonu P. zdravje svojega sina, da bi dosegel duhovski poklic. — L. E. se priporoča presv. Srcu Jezusovemu za nadaljnjo pomoč v potrebah in za dosego obilnih milosti. — J. Krašček (Luxembourg) se priporoča v molitev za zdravje. — J. K. se priporoča sv. Luciji za zdravje oči; sv. Mali Cvetki, Mariji na Brezjah, sv. Antonu P., sv. Petru Kl. priporoča zdravje družinskega očeta, sv. Srcu Jezusovemu pa sebe za vreden prejem sv. zakramentov. — Priporoča se Ma-

rijina družbenka ž. F. J. Mariji Pomočnici na Brezjah in Lurški Materi božji za dosego zaželjenega cilja. Hkrati prosi presv. Srce Jezusovo, Sv. Duha, sv. Antona Pad., sv. Alojzija, svojega angela varuha in t. Don Boska za pomoč v skušnjavah, za milost dobre spovedi, za vredno prejemanje sv. zakramentov in za dušni mir.

UTRINKI.

Kdor sebe ne vlada, ga obvladujejo drugi. — Kesanje, dobre misli, gasilna brizgalnica, vse to pride navadno prepozno. — Ob lovu na srečo je marsikateri gonjač obstreljen. — Zadovoljnost je prva postaja na poti do sreče. — Življenje bi bilo mnogo bolj veselo, če bi bilo več resnobe. — Pri Bogu tudi najmanjša plivad ni nič majhnega in vse solnce nič velikega.

Boj se Boga — za Bogom pa onega, ki se Boga ne boji.

Skopušтво je žiba za bogataše.

BOGOLJUB

Slomšek, veliki častilec Marijin.

Župnik Jožef Č e d e.

(Konec.)

Začelo se je zdaj veselo novo življenje. Majniška pobožnost je posebno budila ljubezen do Marije. L. 1856. dobijo bogoslovci četrtoletniki naročilo, da morajo odslej tudi vedno vsak po eno majniško pridigo prevzeti in Marijo proslavljati. V lavretanski cerkvi je Slomšek določil kapelo brezmadežnega Spočetja za družbeno kapelo in jo dal kongregacijskim potrebam primerno prirediti. Oltar je bil okinčan z novo podobo Brezmadežne iz Kuppelwieserjeve šole; Slomšek sam je daroval 100 goldinarjev. Vodstvo kongregacije je izročil trem duhovnikom. Enega kanonika je določil za voditelja moške in ženske kongregacije, druga dva duhovnika sta prejela vodstvo mladeniške in deklishe družbe. Vsaka kongregacija je imela svojo mesečno konferenco v družbeni kapeli s primernimi pobožnostnimi vajami. Neizmerno veliko mu je bilo ležeče na razcvitu kongregacij; vse je storil, kar je bilo v njegovih močeh, da bi jih bolj dvignil. Vseh večjih družbenih slovesnosti se je sam udeleževal, posebno je vselej sam delil sveto obhajilo. Mnogokrat je imel tudi nagovor za to ali ono kongregacijo in je sploh rad nadomestoval voditelje. Marija, družbena zavetnica, je pa za njeno čast tako vnetemu nadpastirju tudi naklonila tolažbo, da so se kongregacije v njegovo veselje od leta do leta bolj lepo razcvitale. Mogel je opazovati v teh duhovnih občinah najkrasnejše zglede svetih čednosti, zlasti je videl, da se je število svetih obhajil tako množilo, da ni bilo lahko več zahtevati. Še ko je prišel v Maribor, ni mogel pozabiti kongregacij in jih je še gmotno podpiral.

Vodstvo bratovščine presv. Rešnjega Telesa in živega sv. rožnega venca je izročil enemu, Srca Jezusa in Srca Marijinega pa drugemu duhovniku, ki sta morala imeti za njih namene vso skrb in gojiti duha bratovščine z rednimi konferencami.

Tudi v Mariboru, kjer so se duhovniki pri majniških pridigah vrstili, je sam po ves teden razveseljeval Marijine častilce z ganljivimi premišljevanji.

Skrbel je, da je mladina pri šolarskih svetih mašah molila za starše in dobrotnike in da se srca mladine poživijo za pobožnost in ljubezen do Jezusa, božjega Prijatelja otrok, in za nežno pobožnost do deviške matere Marije.

Slomšek je skušal postati vsem vse tudi z ozirom na Marijo. Ubogim, potrtem grešnikom je zložil prelepo, tolažbe in zupanja polno pesem v 11 kiticah z napevom vred: »Marija pribežališče grešnikov«.

Tudi beračev ni pozabil. Delil jim je poleg drugih telesnih dobrot pri sv. misijonih lepe svetinjske Matere božje.

Slomšek je rad in poln pobožnega duha obiskoval Mar. božje poti. Bil je večkrat pri Mariji na Gori pri sv. Petru pod Mariborom. Preden je bil posvečen za škofa, je šel na božjo pot v samostan Marija Plain pri Solnogradu, kjer je opravil duhovne vaje. Tudi pozneje je še prilično pri vizitaciji to božjo pot obiskal. Preden je šel 15. maja 1862 k papežu Piju IX. v Rim, je še stopil na prižnico in se je v majniškem nagovoru od Mariborčanov tako ganljivo poslovil, da si ganljivejše poslovitve ni lahko misliti. Na ladji iz Genove proti Rimu pa je francoskim duhovnikom na njih prošnjo zapel »Ave maris stella« — »Zdrava morska zvezda«.

Ko je dokončal na Slatini v petek 19. sept. 1862 zadnje duhovne vaje, se je peljal v soboto že ves bolan na precej oddaljeno božjo pot k Materi božji na Ptujsko goro, da se je priporočil za srečno smrt. Slomšek je Marijo, mater božjo, res posebno goreče častil. Vsak večer, ko je svojo služinčad obiskal ter skupno večerno molitev in izpraševanje vesti opravil, je, vrnivši se v svojo sobo, Mariji na čast molil še sv. rožni venec, preden je šel k

počitku. Spisal in govoril je pa za praznike Marijine tudi kdo ve koliko krasnih pridig in nauk.

Že iz tega popisa, ki se ozira edínole na Slomškovo nežno češčenje Marijino, lahko spoznamo, da ga je Marija tudi ob smrti tolažila. Imel je nad posteljo v sobi posebno lepo, staro sliko žalostne Matere božje, ki jo je dobila po njegovi smrti neka gospodična, zdaj vdova po vojaškem zdravniku.

Rajni njegov spovednik in življenjepisec Franc Kosar, piše o Slomšku: Vselej, kadar mu je bilo kaj pri srcu, je pogledal na to podobo. Ako je zapuščal sobo, Marijini podobi je veljal njegov zadnji pogled. Kadar je hotel odpotovati, je še večkrat med vrati postal ter se v pogledu na to podobo Mariji priporočil, da se je razveselil in pokrepčal. Tudi v poslednji bolezni se je opazilo, da ga je pogled te podobe posebno tolažil.

V sredo, 24. septembra 1862, na večer, preden je izdihnil, je njegovo oko, kakor tudi ves dan, bilo največ uprto na podobo žalostne Matere božje. Trpel je tiho v molitvi. Ob pol 9 zvečer reče zdravnik: »Smrt je blizu«. Spovednik pristopi in ga vpraša, ali bi mu bilo ljubo, da bi kaj molili? Nato odgovori z »da«! Pokleknejo in začno moliti lavretanske litanije. Nekaj časa še razumljivo odgovarja: »Prosi za nas!« Potem utihne. Zadnja njegova beseda je bila prošnja do Marije: »Prosi za nas!«

Umrli je ob uri, ko je vsak večer z hišnim osebjem molil večerno molitev in opravil izpraševanje vesti, potem pa še v svoji sobi sveti rožni venec.

Pobožni častivci Marijini in vsi, ki spoštujete škofa Slomška, presodite zdaj vse, kar ste čitali in poglejte še enkrat uvodne besede tega sestavka!

Čemu hodimo pogosto k spovedi?¹

Dr. Fr. Jerè.

S pogostno (tedensko, dva- tritedensko, ali tudi mesečno) spovedjo hočemo izbrisati male grehe in odvaditi se vsakdanjih napak. Poglejmo, v koliko dosežajo ta dvojni smoter razni spovedanci.

Med nameni, ki jih utegnejo imeti nekateri verniki, ko gredo k spovedi, niso vsi dobri; pa če niso slabi, so vendar zelo človeški, drugi pa dobri. Da ne smemo hoditi k spovedi iz slabih namenov, n. pr. iz ničemurnih, samoljubnih, nizkotnih, je samo po sebi umevno. Kdor bi šel iz zelo grešnega namena k spovedi, bi storil božji rop.

Sicer ne grešni, pa tudi ne hvale vredni so nekateri le preveč človeški nameni. Tako n. pr. nimajo vedno hvalevrednega namena tisti, ki gredo k spovedi, »da bi se pomirili«. Kako mnogi hite k spovedi samo zato, da bi se otesli dušnega nemira! In vendar miru ne dobe, ker pri tem iščejo sebe, ne pa Boga. Pač so v življenju slučaji, ko je človek glede svojega dušnega stanja po pravici vznemirjen. V hudí skušnjavi je pokazal sumljivo slabost in omahljivost; storil je dejanje, ki presega navadno zlobo malega greha, čeprav ne more za gotovo

reči, da je bil smrtni greh; svoje stanovske dolžnosti je nekaj časa zanemarjal v taki meri, da so nastale — kar je seveda šele pozneje dognal — precej hude posledice. V takih slučajih ima človek vzrok, da se vznemirja. Znamenje takega koristnega vznemirjenja je, če se nemir naša na čisto določeno krivdo, na tako dejanje, da bi ga mogel skoro s prstom pokazati. Kdor gre v takih slučajih zato k spovedi, da spet zadobi dušni mir, stori gotovo prav.

Je pa še druge vrste nemir, ki človeka napade kakor bolezen. Človek si ne zna razložiti, odkod nemir prihaja. Duša ne ve navesti dejanja, ki jo vznemirja, ali pa je vzrok tak, ki je o njem spovednik že večkrat rekel, da je ničev. Seveda smejo take duše iti večkrat k spovedi, smejo ali celo morajo svoj dušni nemir spovedniku razodeti in ta jim bo pomagal, kolikor je mogoče. Zato pa morajo njegova navodila že izpočetka natančno izpolnjevati. To bodo tem lažje storile, čim bolj bodo sebe pozabile in si prizadevale biti Bogu všeč. »Čemu ta nespametni strah,« si morajo reči, »ako sem vse storila, kar od mene zahteva Bog, kar mi zapoveduje Cerkev in me spovednik uči?« Če take duše niso poslušne, jim

¹ Po Scharsch, Die Devotionsbeicht.

polagoma nemir preмага trezno razsodnost, in potem hočejo z vednim ponavljanjem svojih spovedi olajšati nesrečno dušno stanje. Toda zaman! Zaželjeni mir beži pred njimi; kajti spoved je sicer zdravilo za bolne duše, ne pa tešilo za razburjene, samoljubne in sebe vznemirjajoče duše. Zoper tak dušni nemir je sredstvo molitev, potrpežljivost, samozataja, vdanost v božjo voljo.

Poglejmo zdaj še prave nagibe!

Večina tistih, ki hodijo večkrat k spovedi, želi svojo dušo očistiti prahu malih grehov, ki se že po kratkem potovanju prime vsakega zemeljskega potopnika. Grešili so, morda celo pogosto, čeprav samo v malih rečeh. Dasi so rabili sredstva, ki izvun spovedi izbrisujejo male grehe, čutijo vendarle, da so se v duši nabrale nezdrave snovi. Treba je torej dušo temeljito očistiti.

Isto željo imajo oni, ki hodijo k spovedi, da se bolje pripravijo za s v. obhajilo ali da velik praznik bolje obhajajo ali da dobe popolni odpustek. Vsi ti hočejo obnoviti prejšnjo dušno čistost in odpraviti zle posledice greha. Brez dvoma so vsi ti namenjeni dobri; ustrezajo namreč prvemu in glavnemu namenu svete pokore, ki je odpustčenje grehov. Vendar pa je v tem neka enostranost. Ali naj se pri spovedi res samo očiščujemo storjenih grehov? Ali ni treba marveč zamašiti tudi vire zla, krotiti hudo nagnjenje, ki iz njega potekajo pravkar obžalovani grehi? Ta enostranost v namenu je vzrok mnogim napakam pri spovedi. Izpraševanje vesti je povsem drugačno, če se ne vprašamo samo, kaj sem zagrešil, marveč tudi, kaj moram v bodoče storiti, da ne bom več grešil. Da pri spovedi tako malo mislimo na prihodnost, to je eden izmed glavnih vzrokov, zakaj dobimo pri njej tako malo sadov za poboljšanje. Vedno je še premalo takih, ki bi s popolnim namenom obsegli vse, kar more zakrament sv. pokore v človeku storiti. Da bo namreč spoved v vsakem oziru uspešna, moramo imeti dvojen namen: 1. očistiti se storjenih grehov in 2. obvarovati se prihodnjih grehov. Prvi namen je važnejši, vendar zato drugi ne brez važnosti. Tudi je gotovo, da za vreden prejem zakramenta sv. pokore zadostuje, ker obsega nekako tudi drugega.

Vendar je resnično, da opravimo spoved s popolnim umevanjem in uspehom le, če tudi drugi namen upoštevamo. Ta dvojni namen poživi posamezne dele zakramenta sv. pokore in jim daje vrednost, ker nam pomaga, da jih prav umevamo. Kdor jih namreč prav umeva, ne bo ostal brez konca in kraja pri izpraševanju vesti, se ne bo brez reda spovedoval, se ne bo brez potreb mučil za čutno kesanje, se ne bo vznemirjal glede pravkar opravljene spovedi, ne bo omahoval v grehe, ki se jih je spovedal.

Seveda je tak popolni namen mogoč le pri človeku, ki se odločno prizadeva, da se polagoma otrese malih grehov in vzgoji za Kristusa. Žal, da je prav te odločne volje, posvetiti se, pri mnogih ljudeh tako malo. Ker nimajo večjih napak in ne čutijo hudih skušnjav, so s seboj zadovoljni in ne hrepene po višjem. Male grehe, ki jih ponavljajo, jih ne vznemirjajo kaj prida in se jih zopet in zopet spovedujejo. Da se pa ti grehi s koreninami, s hudimi nagnjenji vedno bolj razraščajo, to jih ne skrbi. Ostanajo torej nekako na istem mestu in tudi ne žele prititi naprej. Pri tem pa hodijo pridno k spovedi in sv. obhajilu. Kako bodo svoje »trdne« sklepe izpolnili, o tem se tako natančno ne vprašajo. Vsakikrat ponavljajo: »Hočem se poboljšati!«; toda to govore, ne da bi se prav zavedali, kaj beseda »hočem« pomeni. In vendar pogostna spoved nujno zahteva neko voljo, napredovati v duhovnem življenju, vsaj v tem pomenu, da se resno bore zoper napako, ki so se je spovedali.

Kadar torej gremo k spovedi, pojdemo s srčno željo, da svojo dušo očistimo madežev greha in srce ozdravimo strupa, ki ga je zapustil greh, — pa tudi z željo, da tam dobimo pomoč za boj zoper hudobijo in za zmanjševanje raznih napak. Viri naših grehov so bila naša slaba nagnjenja; lenoba in lagodnost, ničemurnost in oholost, trmoglavost in občutljivost, poželjivost in čutnost. Iz teh virov bo tudi v bodoče pohajalo zlo, če jih ne zamašimo. Pri spovedi torej tudi pomislimo, kako bi te vire zamašili, in porabimo milosti sv. pokore tudi v to, da nam zlo zopet ne rani srca.

Sv. Frančišek Asiški — in bolniki.

Montanus.

V svojem prvem vodilu za življenje, ki ga je spisal sveti Frančišek l. 1209. za svoje učence, piše v desetem poglavju:

»Če katerega izmed bratov napade bolezen, pa naj si bo kjerkoli, ga naj drugi bratje ne zapustijo, temveč odločijo enega ali več bratov, da mu postrežejo podobno, kakor bi si sami želeli, da jim drugi strežejo. Če pa je sila skrajna, morejo najeti tudi koga drugega, da bo bolniku na razpolago. Bolnega brata pa prosim, da je Stvarniku hvaležen za vse, kar mu pošlje. Prizadeva naj se biti tak, kakršnega želi Gospod imeti. Zdravje in bolezen: oboje naj sprejema iz roke božje; kajti Bog vodi k sebi vse, ki jih je namenil za večno zveličanje, po bridkosti in boleznih in po poti poniževanj, saj sam pravi: »Jaz tepem in kaznujem one, ki jih ljubim« (Roz. 3, 19). Če pa postane kateri izmed bolnih bratov vsled svoje bolezni zbežan ali morda celo togoten in jezen na Boga samega in na svoje brate, in vrh tega še tako rekoč s silo zahteva zdravlje, dočim čuti, da bo moral kmalu umreti, tak naj ve, da je sovražnik svoje duše in da njegovo obnašanje izhaja od hudobnega duha; naj ve, da je mesen in se zdi, da ne spada v družbo bratov, ker bolj ljubi svoje telo nego svojo dušo.

Leta 1215. je zopet enkrat sv. Frančiška napadla mrzlica in ga za dalj časa priklenila na bolniško posteljo. Srčno je želel, da bi šel zopet oznanjat sveti evangelij. Ko mu pa tega niso dopustile njegove telesne moči, je prijel za pero in napisal »poslanico vsem kristjanom, redovnikom, klerikom in lajikom, možem in ženam, skratka vsem ljudem vsega sveta«. V tej poslanici v 12. poglavju govori o nesposkorjenih bolnikih sledeče:

»Telo peša, smrt se bliža. Že prihajajo sorodniki in prijatelji, rekoč: »Urédi svoje stvari! Žena bolnikova, njegovi otroci, sorodniki in prijatelji se delajo, kakor da bi jokali. In tedaj se bolnik ozre po njih. Ko jih vidi jokati, ga zgrabi nejevolja in v svoji notranjosti govori samemu sebi: »Glejte! Svoje telo in svojo dušo in vse, kar imam, izročam v vaše roke«. — Resnično! Mož, ki na tak način izroča svoje telo in svojo dušo takim rokam, je proklet. Zato govori Bog po preroku: »Proklet bodi, kdor stavi svoje zaupanje v človeka« (Jer. 17, 5). In takoj pošljejo sorodniki po duhovnika in le-ta govori bolniku: »Ali se hočeš spokoriti za svoje grehe?« »Hočem,« se glasi njegov odgovor. — »Ali hočeš povrniti od svojega premoženja vso škodo, ki si jo storil z goljufijo, poneverbo, odrtijo?« »Ne! Tega pa ne morem,« odgovarja bolnik. »Pa zakaj ne?« ga vprašuje duhovnik. »Pač zato ne, ker sem izročil vse svoje premoženje v roke sorodnikov in prijateljev.« — In tedaj se zgodi, da nesrečniku beseda zastane in da začne umirati. Vsi pa naj vedo, da kadarkoli in kjerkoli umira ta ali oni v smrtnem grehu, ker ni popravil krivice, dasi bi jo bil lahko popravil, mu hudič trga dušo s telesa v toliki tesnobi in stiskah, da more razumeti le tisti, kdor to sam poskuša. In vsi njegovi talenti, njegova moč, njegova učenost in modrost mu bo odvzeta. Njegovi sorodniki in prijatelji pa pobero njegovo imetje, si ga razdelijo in potem govorijo: »Proklet bodi! Zakaj lahko bi nam bil nekaj več pridobil in tudi nekaj več zapustil«. Medtem pa že žro črvi njegovo telo. In tako izgubi svojo dušo in svoje telo v tem kratkem življenju in gre v pekel, kjer mora večno trpeti.«

Izreki sv. Frančiška Asiškega.

1. Moj Bog, moje vse!
2. Tolikšno je dobro, ki me čaka, kolikor me razveseli vsaka težava.
3. Ljubezen božja ne počiva nikdar.
4. Ako hočeš biti svet, zapusti svet.
5. Beži pred stvarmi, ako hočeš imeti Stvarnika.
6. Če se ti opravičuješ, te Bog toži; če se ti tožiš, te Bog opravičuje.
7. Skušnjava, v katero ne privolimo, je priložnost, da se vadimo v kreposti.
8. Ni popolnoma dober, ki ne zna biti s slabimi dober.
9. Kadar izgovorim: Ave Maria, se smejo nebesa, se radujejo angeli, poskakuje svet, se trese pekel in beže hudobni duhovi.

Slovensko romanje v Lurd.

Dekan Anton Skubic.

(Nadaljevanje.)

Naše bivanje v Lurdu.

Kako smo slovenski romarji preživeli v Lurdu? Srce romarjem, dasi utrujenim od daljne poti, ne da mirovati. Vsakega žene tja, tja pred lurško votlino, v kateri je l. 1858. osemnajstkrat stala brezmadežna Devica in govorila preprosti deklici Bernardki med drugim tudi besede: »Obljubim ti, da te storim srečno, pa ne na tem, ampak na onem svetu!... Pojdi in reci duhovnikom, naj mi tukaj zidajo kapelico!... Hočem, da ljudje semkaj prihajajo v procesijah!... Moli za grešnike! Pokora, pokora, pokora!... Pij iz studenca in se umij!... Jaz sem Brezmadežno Spočetje!«

Drug za drugim smo se razvrstili na ta sveti kraj in padli na kolena pred lurško Devico. Noben romar ne vidi svojega tovariša, vsakega oko je uprto v kip Brezmadežne v votlini; nebo se mu zdi bližje, srce je tako polno hrepenenja in prošnja! Zdi se, kakor bi gledal božjo Mater v nebeški gloriiji... pa je le soj solze, ki zdrkne romarju po obrazu, in žarki sveč odsevajo v nji, ... In zopet se zdi, da se Marija milo nasmehne, in Materin blagoslov kaplja kot balzam v ranjeno srce upapolnega romarja... Ave!... Ave!... Okrog glave pa se Brezmadežni iskri napis: »Je suis l'Immaculée Conception.« (Jaz sem Brezmadežno Spočetje.)

Pripomniti pa moram, da Marija z Bernardko ni nikoli govorila v francoskem jeziku, ampak samo v nekem narečju, ki ga je deklica bolje umela in je pod Pireneji v navadi.

Po večerji ob pol devetih smo se zopet vsi zbrali pred votlino, odkoder se ob romanjih prirejajo procesije s svečami. Portal rožnovenske cerkve je čudovito električno razsvetljen, včasih razsvetlijo tudi vso zgornjo baziliko do vrh zvonika; kip Brezmadežne v parku, ki se ozira v cerkev, kar žari od luči, na vrhu bližnjega hriba pa se blesti električno ožarjen križ, in se zdi v nočni temini, kakor bi plaval na nebu. Pred votlino se je zbralo ta večer nad 4000 dijakov iz Pariza, ki ima vsak svojo svečo. Tudi oddelek vojakov se vrže pred votlino na kolena. Slovenci se jim pridružimo. Dijaki najprej odmolijo svojo večerno molitev, obude skupno vero, upanje, ljubezen in kes ter se raz-

vrste v procesijo. Do nebes zadoni lurška pesem, ave... ave... ave!... Za njimi se uvrstimo Slovenci, in tudi iz naših grl se razlega v nočno temino:

»Zvonovi zvonijo, premilo pojo,
Častijo preblazeno lurško Gospo.
Zdrava, zdrava, zdrava Marija!«...

In kakor bi se res tudi zvonovi hoteli uvrstiti v naše petje, začne v cerkvenem stolpu ura biti devet v melodiji, po kateri pojemo »Zdrava Marija!« Vmes pa se vije tisočsvečna procesija ob cerkvi, po terasi, po parku, in vse odmeva v samem avel Kot v rajalnem pohodu se procesija po parku zavozljuje in razvozljuje, reditelji ji dajejo smer, dokler vsi romarji ne obstoje v vrstah pred razsvetljeno rožnovensko cerkvijo. Francoski dijaki skupno odpojejo koralni Credo (vero), potem pa za sklep večerne molitve: V tvoje roke Gospod, izročim svojo dušo in s trikratnim klicem: »Naša ljuba Gospa lurška, prosi za nas!« — zaključijo večerno pobožnost. Za njimi smo še Slovenci zapeli svojo »Marija, skoz življenje...«, nato smo molče in zamišljeni s solzo v očeh šli k počitku.

Spotoma me vpraša neki Nemec, ki ni prišel v Lurd zaradi pobožnosti, ampak samo po opravkih: »Gospod, ali bo jutri kdo spovedoval?« — Jaz: »Deset duhovnikov bo pripravljenih od 7. do 8. ure.« »Ali znajo vaši gospodje tudi nemški?« »Vsak slovenski duhovnik zna tudi nemški; ali hočete tudi vi k spovedi?« »Hočem, že dolgo nisem bil!« »Kaj vas je sedaj k temu nagnilo, če smem biti tako radoveden?« Odgovor je bil kratek pa jasen: »Procesijo sem gledal!« — — Marija lurška, kako si dobra!

V soboto, dne 10. aprila, so imeli naši romarji dve sv. maši v votlini, ob osmih in poldevetih. Prejšnji večer smo srečkali, kdo bo tam maševal. Vsak, ki je potegnil prazen listek, je napravil nekako dolg obraz. Sicer pa smo vsi lahko v lurških cerkvah opravili sv. mašo, saj je oltarjev toliko, da sem na enem videl številko 83, naprej pa nisem iskal. Že pred 7. uro se je izpred votline vračala procesija raznih bolnikov, ki so bili tam pri sv. maši in sv. obhajilu. Sedaj jih vozijo v vozičkih na stanovanja. Vozniki in bolniki odkriti

molijo sv. rožni venec. Nad 9000 konstatiranih čudežnih ozdravljenj štejejo že doslej. Ali pride tudi izmed teh kdo na vrsto? Zgodi se Tvoja volja, Gospod!

Popoldne ob dveh začno zopet voziti bolnike v kopališče, ki stoji pod cerkvijo tik ob lurški votlini. Službujoči hospitaliti dajo bolniku poljubiti podobo lurške Matere božje in ga potem s čudovito naglico skopljejo, dočim zunaj duhovniki in lajki z razprostrtimi rokami molijo sveti rožni venec, vmes pa kličejo: »Gospod, ako hočeš, me moreš ozdraviti!« »Jezus, Sin Davidov, usmili se nas!« »Naša ljuba Gospa lurška, zdravje grešnikov, prosi za nas!« i. dr. Neredko pa se dogaja, da nezdravljiv bolnik pride zdrav iz kopeli, pojoč »Magnificat«... Okrog četrte ure zopet odpeljejo bolnike izpred votline in kopeli v park, kjer jih razvrstijo, da gre procesija presv. Rešnjega Telesa mimo njih. To soboto je iz votline procesijo vodil škof dr. Mileta, v nedeljo pa škof dr. Karlin. Duhovniki molijo z bolniki sv. rožni venec. Ko pa se bliža Najsvetejše, začno vsi z množicami vred klicati usmiljenje nad te uboge reveže, in vsak bolnik dobi posebej blagoslov z Najsvetejšim. To so mnogokdaj ganljivi trenutki čudežev!

Tudi mi smo imeli svoje bolnike postavljene v vrsti. Radi bi tudi mi izgovarjali invokacije v slovenščini, ker se navadno molijo francoski. Francozi pa so uljudni ljudje. Radi so nam dali v soboto svoje invokacije, ki smo jih zvečer prevedli v slovenščino. V nedeljo sem med teoforično procesijo stal pri bolnikih. Prijazno me nagovori francoski duhovnik: »Gospod, danes imate Jugoslovani procesijo, vi boste klicali invokacije naprej, mi pa za vami!« Ko se je bližal evharistični Kralj bolnikom, je prvič v Lurdu slišal slovenske vzklike:

»Gospod, mi Te molimo! — Gospod, mi v Tebe verujemo!

Gospod, mi v Tebe upamo! — Gospod, mi Te ljubimo!

Gospod, naj se zgodi Tvoja volja, kakor v nebesih, tako tudi na zemlji!

Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas!

Srce Jezusovo, naše življenje in naše vstajenje, usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, daj nam mir!

O Marija, Mati Odrešenikova, prosi za nas!

O Marija, Mati prečista, prosi za nas!

O Marija, zdravje bolnikov, prosi za nas!

O Marija Brezmadežna, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo!

Naša ljuba Gospa lurška, blagoslovi papeža, namestnika Jezusa Kristusa!

Naša ljuba Gospa lurška, Kraljica miru, prosi za nas!

Naša ljuba Gospa lurška, blagoslovi našo domovino!

Blažena Bernardka, prosi za nas!

Molimo na veke presveti Zakrament!« (Pojoč trikrat.)

Ker Slovenci nismo znali peti zadnje vrstice, so nam prihitali Francozi na pomoč in ganljivo trikrat peli: »Adoremus in aeternum Sanctissimum Sacramentum!« Potem pa se začno iznova invokacije, podobno kakor zgoraj.

Nazadnje škof izpred rožnovenske cerkve podeli še vsem sv. blagoslov. Najsvetejše se v slavnostnem sprevodu nese v cerkev, romarji in bolniki pa molče odhajamo... Zgodi se Tvoja volja!...

V soboto zvečer smo imeli Slovenci procesijo s svečami, nakar se je še dolgo pred rožnovensko cerkvijo glasila slovenska Marijina pesem. Dasi smo prišli od vseh strani in nismo mogli imeti kake skupne skušnje, je vendar neki glasbeni umetnik iz Pariza dejal, da k temu petju ni treba ničesar več želeči. Od 10. do 11. zvečer smo imeli v baziliki molitveno uro pred izpostavljenim Najsvetejšim, ob 11. pa je stopil na leco štajerski župnik Šoba, ki je že deveti pot v Lurdu, in je celo uro navdušeno govoril o molitvi sv. rožnega venca in zaupanju do Marije. O polnoči smo začeli maševati in ob pol ene zjutraj je že nad marsikako slovensko župnijo, zazibano doma v sladko spanje, plavala milost nedeljske svete maše, ki jo je zanj opravił njen župnik v Lurdu.

Na belo nedeljo ob osmih zjutraj so se zopet romarji zbrali pred votlino k skupni službi božji, kjer je govoril kanonik dr. Klinar: »Bela nedelja! Praznujemo jo na kraju, kjer je Marija razodela svojo brezmadežnost. Bela nedelja — krstna nedolžnost; lurška Devica — sama brezmadežnost. Brezmadežna lurška Gospa, ohrani našemu ljudstvu, naši mladini milino in lepoto skrivnostne bele nedelje!« Pesniško zasnovan govor je napravil najblažji vtis na poslušalce — pred Brezmadežno.

To nedeljo dopoldne je napravil škof dr. Karlin s spremstvom (škof Mileta je bil bolan) obisk pri lurškem škofu dr. Frančišku Schöpferju, rodом Alzačanu, ki pa

je navdušen Francoz. Njegova stolica je pravzaprav v Tarbu, pa je bil od sovražne vlade preigan ter živi sedaj v Lurdu kot varih Marijinega svetišča v neki vili, ki jo ima v najemu. Mož je star 83 let, zato ima svojega koadjutorja. Dasi se je ravno kar dvignil iz bolniške postelje, ga je sama ljubeznivost in živahnost.

Starček se zelo dobro spominja Slovencev od časa, ko so bili prvič skupno v Lurdu. Posebno se zanima za ljubljanskega škofa dr. Jegliča in je vesel, da imata oba isto geslo: »Po Mariji k Jezusu!« Tudi v rožnovenski cerkvi je dal to geslo napisati v mozaik nad glavnim oltarjem. Ko ga je škof dr. Karlin prosil, naj moli, da bi bil Slomšek čimprej prištet svetnikom, mu je živahno odgovoril: »Tua causa mea causa, tvoja zadeva je tudi moja zadeva!« Ko je izvedel, da je škof dr. Mileta bolan, mu je dal sporočiti: »Želim, da ne bi dolgo ostal v Lurdu!« V svoji prijaznosti je obiskovalcem pokazal še kamen, ki je na njem Mati božja osemnajstkrat stala, in ima sedaj shranjenega v svoji kapeli. Nato pa pravi: »Sedaj vam pa še nekaj posebnega pokažem, česar ne vidi vsakdo. Glejte, to je rožni venec, ki ga je osemnajstkrat gledala presveta Devica!« To je rožni venec bl. Bernardke. — Škof Schöpfer vneta časti bl. Bernardko, zato bi ji ob koncu svojega življenja še rad v Tarbu sezidal kapelico. Tudi Slovenci smo zanjo prispevali 1013 dinarjev, 260·40 frankov in 52 lir.

Lurškega škofa tudi v Rimu zelo visoko čislajo, saj je neizmerno veliko storil v slavo lurške Device, zlasti pri njenih svetiščih. Leta 1916. je prosil papeža Benedikta XV. za apostolski blagoslov. Sveti oče mu ga je podelil, toda pod pogojem, da ga zastopa pri Bernardki v Lurdu, ker sam ne more tja, kamor je lahko šel, ko je bil še v Bologni nadškof. Papež Pij XI. pa mu je poslal svoj blagoslov prav kot prijatelj: »V znak hvalečnosti za Tvojo izredno gostoljubnost Tvoj prehovalecni Pij XI.« Ganjeni nad ljubeznivostjo lurškega škofa smo se odposlanci poslovili. Želel nam je še srečno pot — do presv. Srca Jezusovega v Paray le Monial.

Popoldne smo se lepo zbrali pred votlino, zapeli lavretanske litanije, kakor jih ne zna peti vsak narod; dekan Anton Benetek iz Zihpolja pri Celovcu pa je proslavljal Marijo kot zdravje bolnikov, vzpodbujajoč k zaupanju, ne pa k drznemu upanju, in tolažeč naše bolnike, saj je tudi bl. Bernardka, tako zaupna prijateljica Marijina, trpela silne bolečine, pa ni

dobila na tem svetu pomoči, kakor ji je Marija govorila: »Naredila te bom srečno, pa ne na tem svetu!« Duševno dvignjeni smo se zopet razvrstili v teoforično procesijo, ki jo popisujem na drugem mestu.

Po procesiji so nekateri skočili na Pic du Jer, drugi odšli v panoramo, nekateri pa v kino k skioptičnemu predavanju, kjer je neki francoski misijonar kazal slike o sv. Tarciziju, lurškem prikazovanju in zanjem mednarodnem evharističnem kongresu, ki se je v Lurdu zaključil dne 28. julija 1914, torej ravno ob izbruhu svetovne vojne. Po večerji je bilo zopet vse pri procesiji s svečami, kateri so se pridružili tudi francoski dijaki iz Belgije. O to pošteno in pobožno francosko dijaštvo, koliko upanja daje za verski prerod Francije! Ni čudno, da se francoske cerkve polnijo z inteligenco, dočim nižji sloji, ne meneč se za verska vprašanja, tonejo v mlačnost. Upajmo, da bo ta inteligenca dvignila tudi te sloje! Pri nas, kakor vidimo, je doslej še ravno narobe.

V ponedeljek, dne 12. aprila, smo se zadnjič skupno zbrali pred lurško votlino. Po sv. maši, ki jo je daroval v duplini škof dr. Karlin, je kanonik Čašelj v svojem ganljivem govoru prosil Marijo za spremstvo v življenju in smrti. Slovo je bilo! Solzno slovo! ... Škofov tajnik nam je še blagoslovil lurške spominke, potem pa: »Z Bogom zdaj Marija pravil! ...« S solznimi očmi se romarji še zadnji pot ozirajo na lurško Brezmadežno ... Če prej ne, na svidenje v nebesih! ... Čeponova Anuška iz Ljubljane izrazi želje vseh: »Jaz bi kar tukaj ostala pri Mariji!« Celo popoldne še prihajajo posamični romarji in v gruclah k votlini, da še enkrat vidijo lurško Gospo, si natočijo čudežne vode in pošljejo zadnji topli vzdih in zadnjo vročo prošnjo k Mariji.

Po kosilu se poslovimo od gostoljubne francoske hotelirke in sedemo v voze električne železnice. Odkritih glav še gledamo na veličastno Marijino svetišče, zadnji pozdrav lurški Devici, potem pa skozi lurške ulice na kolodvor. Ob četrtni na dve popoldne se poslovimo še od treh slovenskih bogoslovcev, ki so prihiteli iz Pariza v Lurd, in so nam ves čas našega bivanja v Lurdu stali z vso ljubeznivostjo ob strani. Priporočimo jim še, naj poskrbijo za bolnega škofa dr. Mileta, ki ga moramo pustiti v Lurdu, potem pa: Z Bogom, Lurd! Kako si nam prirastel k srcu! ... Samo Pic du Jer nam še dolgo kaže s svojim križem, kje je čudovito masabijelsko skalovje in njegova Kraljica! ...

Mala izvoljenka.

P. Cassian Karg — A. Kordin.

(Konec)

V. Ženin prihaja.

Nič ne napravi duše dragocenejše, ljubeznivejše, kakor stalno premišljevanje o Bogu. Ni potreba učenih knjig, zadošča knjiga osebnega doživljanja in verskega življenja, ki ti jasno črta pot: kako boš najlepše služil Bogu in delal za zveličanje svoje duše. Sv. Frančišek je združil vse to v dve besedi: Moj Bog in moje vse! In tako dobi sleherna duša, ki hrepeni po popolnosti, neko formulo, ki je je največja opora in sigurna pot navzgor. To je skrivnost male skrivnosti in kdor jo je domel, ta se je v svojem praktičnem verskem življenju pridružil že Bogu in bo še vedno bolj hrepenel po lepšem in višjem.

Klara Boscher je dosegla to skrivnost in akord njenega življenja je bil:

Jezus bodi z menoj,
jaz Te ljubim.

Kljub delu, kljub skrbem — je imela opravka samo z Gospodom. Vedno in vedno je ponavljala svoje srčne vzdihne in ostala je zbrana, čista, sveta.

V nji je bivala evharistična in apostolska duša. Vse je žrtvovala, samo da je smela k sv. obhajilu in vsakih 14 dni enkrat obiskati Najsvetejše za celo nedeljsko popoldne.

Ljubila je zlasti druge duše. Biti drugim vse, delati jim dobro in pridobivati jih za Gospoda, vzbujati v njih ljubezen za čednost, za vse lepo, vzvišeno, plemenito, poučevati in navajati druge k bogovdanemu notranjemu življenju, da si ohranijo čistost in neoskrunjeno veselje otrok božjih — to je bil njen apostolat.

* * *

Cvetka, ki je skrita, dozori hitreje, lepše in njen vonj ostane prikrit ljudem. Tako se je zgodilo s Klaro. Njen zadnji sklep na poti h popolnosti je bil: Hočem v svetu živeti po samostanski. Pripravljena sem iz ljubezni do Boga žrtvovati vse.

Prišel je binkoštni ponedeljek, 9. junija 1919, njen dan smrti. Z vso skrbnostjo Marijinega otroka in ljubljene Jezusovega Srca je prešla sv. obhajilo in bila pri več sv. mašah. Kaj je vse v jutro svoje smrti darovala Bogu, tega ne vemo in tudi pre-sveto je bilo njeno razpoloženje, da bi ga

mi točno opisali. Ko se je vrnila vesela in presrečna s popoldanske pobožnosti, je še napisala svoji prijateljici kartico: »To so bili moji najsrečnejši binkoštni prazniki.«

Pol ure na to se je dogodila nesreča. Njen svak je hotel očistiti vojaško puško. V hipu se je puška sprožila in krogla je šla v sredo čela in Klara se je potoku krvi zgrudila na tla.

Bilo je božje dopuščanje, ki je hotelo Klarino zgodnjo žrtev.

Tako zgodaj je božji Zveličar, njen Ženin, utrgal nežno cvetko.

Zadeta na čelo, ovenčano z vencem lastne krvi, je Klara vstopila v krog božjih mučencev, ki so se darovali samo za Gospoda, kakor je ona živela samo za Njega.

Odeta v bele tančice, obsuta z belimi cvetkami, je ležala Klara na mrtvaškem odru, prelep simbol čistega življenja. —

* * *

Njena oporoka. —

V mali molitveni knjigi so našli listič, kjer je bila zapisana Klarina zadnja volja, njen zadnji načrt popolnosti na tem svetu.

Oporoka vsebuje njen dnevni red, ki smo ga že objavili. Vedno in vedno se ponavlja mala skrivnost, ki ji je bil ključek do nebes.

Jutranje in večerne molitve ni nikoli opustila.

Dneve sv. obhajila je preživela sveto.

V vseh svojih delih je prosila za božjo pomoč in priprošnje svetnikov.

Zaključuje: Hočem tako živeti, da me bodo vsi, ki so mi na tem svetu storili dobro in, ki jih ne bom nikdar več videla v življenju, enkrat v nebesih veseli.

* * *

V kratkih obrisih leži pred nami od-tis prebogatega duševnega življenja 19-letne služkinje, ki je hotela biti bližje Bogu kakor ljudem. Polna vroče ljubezni do svojega Zveličarja je vzplamtela v pre-lesten zubelj božje ljubezni, da bo njena duša rajala v svitu božje Lepote, ki ji bo prebogato plačilo po kratkem življenju.

Ali bi mi ne mogli hoditi po Klarini poti?

Da ne pozabimo ...

Sveto leto je! Ali smo že storili vse, kar se zahteva, da se moremo udeležiti obilnih milosti in duhovnih dobrot, ki jih nudi jubilejno leto?! Deležni smo lahko svetoletnega popolnega odpustka; spovedniki imajo za spovedovanje večje pravice; razne obljube morejo spreminjati pri svetoletni spovedi i. dr. Popolni odpustek, t. j. odpuščenje vseh še ne izbrisanih časnih kazni, zamoremo dobiti tudi ob drugih prilikah, ako točno izvršimo, kar se v ta namen predpisuje; toda bolj gotovo je, da smo deležni svetoletnega popolnega odpustka, ker so pogoji neko-

liko težji in jih navadno bolj vestno izvršimo. V naslednjem naj podamo še nekatera pojasnila zlasti zato, da se bomo iznova ogreli za ugodnosti, ki nam jih nudi sveto leto, in tudi zato, da se bomo tem gotoveje pobrigali za milosti, ki so nam povečini zadnjikrat na razpolago.

1. Kako dolgo traja sveto leto? Začelo se je na Silvestrov večer in traja do konca leta 1926.

2. Kdo more prejeti odpustek sv. leta? Vsak katoličan izvun Rima, ki izpolni pogoje, četudi je bil odpustkov že lani deležen.

A. Righetti.

Kristus, Kralj slave.

Svetinja za prvi milanski kongres v proslavo kraljevanja Kristusovega.

3. Kolikokrat lahko prejmemo jubilejni odpustek? Dvakrat; enkrat zase ali za duše v vicah; drugič pa samo za duše v vicah, ako se predpisanim pogojem še enkrat zadosti.

4. Kakšni so pogoji za odpustek sv. leta? Dobra spoved; sv. obhajilo; obisk štirih cerkvâ ob petih dneh; molitev v vsaki cerkvi na papežev namen.

Glede posameznosti je pomniti: a) Ko opravljaš spoved, povej spovedniku, da je svetoletna, ker ima za ta slučaj posebne predprave. b) Spoved in obhajilo opraviš lahko v katerikoli cerkvi. c) V vsaki župniji določi župnik, katere cerkve je treba obiskati v ta namen. Za skupno jubilejno pobožnost so dane seveda olajšave. Za posameznika so predpisani obiski štirih cerkvâ ob petih dneh tako, da napravi skupaj 20 obiskov. Ta pobožnost pa ni, da bi se morala pet dni zaporedoma izvršiti, marveč se poljubno lahko razdeli.

Kjer je v župniji samo ena cerkev, je treba to ob petih dneh po štirikrat obiskati.

K posameznim cerkvam ni, da bi moral peš hoditi; tudi ni dolžnost med potjo moliti. Prav tako ni predpisano, da bi se morale cerkve v gotovem redu obiskati. Ako je cerkev zaprta, se opravijo molitve pri vratih.

5. Koliko časa naj traja obisk? Če ni posebnega škofijskega ukaza, bi zadostovalo pet minut, da zmoliš pet Očenašev, Češčenamarij in Čast bodi... Lahko pa izbereš tudi druge molitve, — samo pristaviti je treba: v namen sv. očeta.

Tisti, ki so po službi ovirani ali zadržani, morejo dobiti od svojega župnika ali spovednika še razne olajšave.

Namen svetega leta je, da bi se posamezniki, pa človeštvo sploh vrnili k svojemu Bogu in rešili neumrjočo dušo. Bog nas kliče; porabimo čas milosti!

Prst božji.

J. M.

Po vsem svetu, po Evropi, po Balkanu in zlasti zadnji čas tudi v Sloveniji prihajajo nad nas uimе raznih vrst: toča, viharji, strela, požari, povodnji... saj veste. Škoda gre v milijone. Bolezni: gripa, griža, legar, jetika, pa še druge, katerih imena naj ostanejo neimenovana... Morilka za morilko. Poglejmo na polje! Razne vrste škodljivcev, črvov, snetje, rja itd. Vinska trta: kakor živo prokletstvo! Če ni cvet uničen, je pa sad — celo tik pred trgatvijo...! Odkod to? Zakaj to? Čemu to? Odgovor: Od Boga, od božje Previdnosti. Zato, ker nas Bog — tepe, kaznuje. Zato, da bi spoznali, se kesali, se poboljšali. Nekaterim ljudem, ki so se odtujili Bogu, je seveda zastoj pripovedovati, da nas božja Previdnost tudi na ta način opominja in svari.

Naj ob tej priliki navedem v premišljevanje sledeče tri reči:

1. Za vse časne dobrote bi se morali Bogu zahvaliti. Naši predniki so ob svoji gospodarski sreči priznavali — božji blagoslov. Zdaj ne tako! Izrekali so Bogu neštete, iskrene, srčne zahvale. Zdaj samo malo zunanosti. V bodoče: več hvaležnosti do Boga!

2. Skrunjenje našega sveta. Po njivah, travnikih, vinogradih, po kleteh,

po podih, po mlinih itd., pri vsem delu je toliko kletve, rotnja, pridušanja in tudi bogokletja, da je groza! Potem pa — pijanosti, nespodobnega, nečistega govorjenja in — tega, kar je najgrša posledica raznega zapeljevanja. Slovenske njive, slovenski travniki in vinogradi so dostikrat prizorišča strašnih grehot! Kako naj bo potem tu še božji blagoslov!

3. Skrunjanje nedelj in praznikov. Ves teden je odvisev od nedelje, izvira iz nedelje in se izteka v nedeljo. Če je zastrupljena, skvarjena nedelja, tudi teden ne bo prida. Ob nedeljah pa —! O koliko je že tudi slovenskih rojakov, ki sploh ne gredo k službi božji, ki zamujajo sveto mašo, ali se tam nedostojno obnašajo ter nič ne molijo. Potem pa: niso več izjeme taki ljudje, ki meninič, tebinič opravljajo ravno ob nedeljah brez nujne potrebe težaška, poljska dela. Drugi pa: hajd na hribe — brez brige za sveto mašo; hajd v gostilne, na zabavišča, na ples; v mestu pa v kino, v gledišče vzgojevat svoj umetniški čut ob prizorih kake umazanije. Do večera, do polnoči, do jutra v službi alkohola, uživanja, izživanja —! Ali je to dan Gospodov; dan, ki si ga je Bog izvolil in odločil, da si posvetimo srce in dušo, dom in družino, da izprošimo

blagoslova za polje in domove. Nikar se ne varajmo; gotovo je, da spada skrunjenje nedelj med največja zla, ki povzročajo, da pada na naš bedni narod udarec za udarcem. Ne udarec krute usode, ampak roke božje. Nebeški Oče nas kaznuje, da bi nas poboljšal in vzgojil za nebesa! Vsta-

nite, Slovenci, ki še pólje po vaših žilah pristna slovenska, vernokrščanska kri, in skrbite, da bo nedelja zopet dan Gospodov, dan milosti in molitve, dan službe božje in priprave za nebesa, dan prošnje in zahvale!

Carlo Dolci.

Marija z Detetom.

Firenca.

Iz tujine za domovino.

J. Kalan. — (Dalje.)

Božja pot v Ahen.

Zadnji čas sem tukaj v mestu Cleve, kamor sem se prišel zdraviti, tako obolel, da sem že mislil, kje me bodo pokopali . . . Umreti na Slovenskem ali Nemškem ali kjerkoli, to je pač čisto vseeno. In zapustiti to solzno dolino, to pač ni prav nič težko! — Pa zaenkrat menda še ni »namenjeno«; zato moram nadaljevati, kar sem začel.

V mesto Ahen na Nemško so hodili že naši predniki, Slovenci, pred več sto leti, in zato sem šel tudi jaz, ko sem bil že tukaj blizu. Kaj posebnega je v Ahenu? Povedal sem že, da je bilo tukaj prestolno mesto cesarja Karla Velikega, in potem več stoletij sedež nemških kraljev, danes pa ni tukaj ne cesarja, ne kralja; še škofije ni, četudi šteje

mesto 100.000 prebivalcev, ampak spada v škofijo kolinsko.

Hrani pa v sebi svete spominke ali »svetinje«, kakršnih nima nobeno mesto razen Rima. Hodijo jih gledat katoličani od blizu in daleč. To traja že več stoletij. A to se godi samo vsako sedmo leto, tedaj pa 14 dni zaporedoma. Navadno imajo te svetinje zaprte v stolni cerkvi, in sicer tako, da jih imata pod ključem obenem cerkvena in mestna oblast. Le vpričo mestnega župana in mestnih »očetov« se vsakih 7 let svetinje slovesno odpro in zopet zapro.

Katere svetinje so pa to?

Predvsem Marijino oblačilo, ki jo je nosila ob rojstvu Gospodovem; Jezusove plenice in prti, s katerim je bil Jezus obdan pri bičanju in prti, ki je bila vanj položena odsekana glava sv. Janeza. Razen teh je še cela vrsta drugih svetinj; a samo te se javno kažejo.

Odkod in kako so prišle te svetinje v Ahen? Po prizadevanju cesarja Karla Velikega. Ta mož je bil velik ljubivec in častivec svetih reči ter je imel znanje in prijateljstvo s takrat najvplivnejšimi in najmočnejšimi osebami: ne samo s papeži, ampak tudi s turškim sultanom, v čigar oblasti je bila takrat Sveta dežela. Saj je tudi zdaj v naših časih bivši nemški cesar dobil od turškega sultana v dar kos sveta v Jeruzalemu na Sijonu tik dvorane zadnje večerje. Ta kos je — čudno! — nemški protestantski cesar podaril katoličanom, ki so na tem kraju sezidali samostan benediktincev in veliko cerkev. Tu smo tudi mi Slovenci pri skupnem romanju leta 1911. imeli novo sveto mašo. Enako je tudi takratni sultan podaril Karlu Velikemu stvari, ki so bile Karlu nad vse drage.

Ali so te svetinje pristne ali ne, tega ne morem dokazati. Splošno jih priznavajo in častijo kot take, prav tako, kakor častijo v Rimu v cerkvi sv. Križa jeruzalemskega pristne stopnice, po katerih je Jezus hodil, ko so ga na smrt sodili, in druge znamenite svetinje trpljenja Gospodovega.

Svetinje se kažejo vsakih 7 let od 10. do 14. julija. Pred več stoletji so prihajali ljudje k tem pobožnostim skupaj ne le iz Nemčije, marveč tudi iz Belgije, Holandije, Francije, Skan-

Sv. Mala Terezija kot novinka,
stara 16 let.

dinavije, s Poljskega, Češkega, Ogrskega in Slovenskega. Zgodovina pravi »od turške meje«. Razni narodi so imeli pri cerkvi svoje posebne kapele. Leta 1362. je ustanovil češki kralj Venceslav poseben oltar za svoje češke državljane, l. 1495. so pa meščani iz Ljubljane in Kranja ustanovili svoj »slovenski oltar«. Jaz sem zdaj ta oltar iskal; le ne vem, če sem pravega videl.

Takrat so bili pač drugačni časi kakor so danes! Ljudje so hodili peš tako daljavo, — pomislite, kaka vera in kaka požrtvovalnost! Dandanes prihajajo omenjene dni samo iz Nemčije in bližnje Belgije in Holandije. Kažejo se svetinje vsak dan od 10 do 12 dopoldne, in sicer visoko doli z zvonika in galerije, ki veže cerkev z zvonikom. Razkazuje jih navadno kak škof v spremstvu številne duhovščine. Vmes igra godba in pojejo pevci visoko gori »na galeriji.« Preden se razobesi svetinja, pride duhovnik in naznani z močnim glasom, počasi in slovesno, kakor bi evan-

gelij pel, kaj se bo zdaj pokazalo. Kažejo pa se svetinje na vseh štirih straneh cerkve in zvonika. Množice ljudi se razpostavijo po vseh ulicah in trgih okoli cerkve; seveda gledajo tudi iz oken. Še celo po strehah so napravljene galerije, s katerih gledajo vso stvar od blizu.

Od 1 popoldne do 9 zvečer pa so svetinje razstavljene v cerkvi. Na trgu se zbirajo ljudje in se v dolgi procesiji pomikajo počasi v cerkev, da te in druge svetinje od blizu počaste. Vmes molijo v cerkvi ves čas rožni venec. Zvečer se »svetinje« slovesno spravijo. Zadnji dan je velika procesija.

Reči moram, da sem občudoval živo vero in pobožnost navzočega mnogoštevilnega ljudstva. Zraven mene je stal neki zdravnik, ki je ravnotako verno ogledoval vso stvar kakor drugi. Vprašal sem nalašč, če se kak protiverski list ob tem spotika ali celo norčuje, kakor bi slovenski časniki gotovo storili. Rekli so mi: Nobeden. Saj si nobeden ne upa, ker bi vsi padli po njem...

Ostal sem v Ahenu dva dneva. Mislil sem si: naši predniki, stari Slovenci, ko so prišli v Ahen, tudi niso leteli koj prvi dan domov.

* Sliko prihodnjic!

Za praznik Male Cvetke.

(30. septembra.)

Dr. C. Potočnik.

Lisieux, 20. julija 1926.

Ker se »Bogoljubovi« čitatelji tako vneto in zaupno priporočajo in zahvaljujejo Mali Cvetki, naj povem, da sem tudi letos obiskal njeno svetišče. Letos zlasti s tem namenom, da se zahvalim za premnoge, po njeni priprošnji dobljene milosti. Šest Slovencev nas je bilo vseh skupaj, pa smo seveda kar izginili med številnimi romarji.

Nič več ni tu tistega miru in tihote kot prejšnja leta, ker je kapelica nove svetnice ves božji dan polna pobožnih častilcev. Štirje posebni vlaki so pripeljali prav, ko to pišem, romarje iz Bretonske; ostali so tu čez noč; 21. julija so prišli trije posebni vlaki iz Lilla. So res čudna pota božja; še trideset let ni od tega, odkar je za temi tihimi samostanskimi zidovi delala, molila in trpela skromna, svetu nepoznana Terezija Martin, danes pa ti-soči dvigajo roke in srca k njeni svetniški podobi in prosijo: Sv. Terezija Deteta Jezusa, prosí za nas. Kaj vse zmore ponižnost, zaupanje v Boga — in milost božja.

Ko smo opravili svojo pobožnost, smo se oglasili v samostanu, ker smo prinesli letos s seboj votivno zastavico, dar Marijanske kongregacije duhovnikov in bogoslovcev v ljubljanskem semenišču. Z zastavico smo obenem položili pred oltar Male Cvetke na stotine prošenj, ki jih naj podpira pri Gospodu.

V govorilnico karmeličanskega samostana je kmalu prišla predstojnica Pavlina, rodna sestra naše ljubeznive svetnice. Pozneje sem izvedel, da bo po izrečni volji sv. očeta ostala priorica vse življenje, četudi bi po cerkvenem pravu morala po nekaj letih svoje mesto odstopiti drugi.

Iz dveh razlogov jo je naša zastavica posebno razveselila: zato, ker so jo poklonili duhovniki in bogoslovci in pa zato, ker je resnično zelo lepo, umetno izdelana. Delo so izvršile po načrtu g. H. Vurnikove čč. šolske sestre v Mariboru.

»V nekaterih dneh bomo vašo zastavo uvrstile med druge v kapeli, seveda le za-

Sv. Frančišek.

Kip v cerkvi Matere božje angelske v Asissi-ju.

časno, ker nameravamo zidati veliko baziliko v čast Tereziji Det. Jez. Sedanja kapela je vse premajhna.»

»Ali je vedno toliko romarjev kot danes?« — »V poletnih mesecih vedno, rajši še več. Pozimi smo bolj osamljene. Dobro smo poučene o češčenju Male Cvetke v Jugoslaviji; ss. karmeličanke s Sela pri Ljubljani in oo. jezuitje iz Zagreba nam pridno dopisujejo.«

Toplo sem priporočil njeni molitvi vse duhovnike in bogoslovce, vse »Bogoljubove« čitatelje in vse druge, ki so me zato prosili. Ljubezniva s. Pavlina mi je ob slovesu izročila še majhen spominček za naše bogoslovce in relikvijo sv. Male Terezije za semeniško kapelo v Ljubljani. Ponovno mi je zagotavljala, da bo sama in z njo ves samostan molil v vse naše namene.

Marija v življenju sv. Male Terezije.

M. K.

Kakor blesteč zvezdni utrinek, ki zaide iz daljnega svetovja v ozračje naše zemlje, zariše v njem svetlo pot in izgine pred našimi strmečimi očmi, tako se je pojavila pred nami jasna slika sv. Male Terezije. Zaslutili smo ob tem pogledu neskončne dalje, razločno je bila zarisana pred nami svetla pot, vodeča navzgor preko zemskih mej. Toda ne! Ne blesteč meteor, marveč nova ljubka zvezdica je sv. Terezika, saj, ni izginila njena podoba brez sledu, ne, še nam svetli jasno in milo v temi našega zemskega življenja. Žarna zvezdica je, toda ne taka, ki ima sama iz sebe svetlobo, marveč podobna je onim zvezdam, ki dobivajo luč in toploto od drugih še večjih zvezd. Te zvezde so veličastna solnca v svetovju, katerih veličino in lepoto komaj slutimo. Pa je tudi v kraljestvu duha tako. Tako nadnaravno solnce je naš božji Zveličar sam in v to solnce nepojmljive svetosti je odeta njegova mati, prečista Devica Marija, saj je ona »žena s solncem obdana«. Luč in toplota tega solnca lije v žarkih milosti iz Marijinih rok na nas vse, mi vsi živimo nadnaravno življenje le v toliki meri, v kolikor smo deležni žarkov, lijočih iz rok »Matere vseh milosti«. Vse nam pride po Mariji, vsaka milost je njen dar. Vedno glasnejša postaja ta resnica, zapisana tako globoko v našem srcu, tudi v javnem nauku sv. Cerkve.

Toda v kaki zvezi je vse to z življenjem in s svetostjo Male Terezije? Njeno življenje poznajo pač že tisoči ali morda

celo milijoni, ki so brali njeno lastno knjigo. Ali pa niso morda premnogi prezrli v ti knjigi nekaj, kar nam je najjasnejši dokaz, da se je tudi čudovito lepo življenje karmelske Cvetke razvilo samo v toplem dihu onih žarkov, ki nam pridejo od Boga po Mariji?

Sv. Mala Terezija je pravi Marijin otrok. Kdor pozna njeno življenje samo površno, temu se bo morda zdelo, da pogaša onih bistvenih znakov marijanskih svetnikov, kot jih poznamo pri sv. Alojziju, sv. Stanislavu, blaženem Ludviku Grignonu in drugih. Res, sv. Terezika ni mnogo pisala o Mariji; središče vseh njenih misli je njen božji Ženin Jezus sam. V ljubezni in žrtvah zanj se je poživljala, zanj je ubirala svoje pesniške strune, o njem in njegovi ljubezni do človeških duš, o njegovem usmiljenju je pripovedovala svetu v preprostih, pa tako nedosežno iskrenih besedah, da so mnogim kakor novo razodetje božje ljubezni.

Toda, mar ji ni došlo vse to neizmerno dušno bogastvo po Posredovalki vseh milosti? Bi li moglo goreti njeno slabotno človeško srce v tako silnem plamenu božje ljubezni, da se ni prižgal ta plamen na žarkem plamenu onega srca, ki je Boga najbolj ljubilo, na ognju Marijinega srca? O da, vsa ta polnost, ki je v kratki dobi narastla v »v ocean, ki mu ne vidi brega«, kakor sama pravi, se je razlila v Terezijino srce iz onega drugega morja, ki ga ne pregleda nobeno človeško oko in ki mu pravimo: Marija.

Sta pa v življenju sv. Male Terezije tudi dva dogodka, ki jasno kažeta, da je bila vsa njena svetost, vse njeno življenje tako rekoč samo dar preblazene Device.

Odprimo knjigo njenega življenja! Takoj na prvih straneh, ko pripoveduje o svoji otroški dobi, beremo o čudni, zagonetni bolezni, ki je trajala več tednov. Mala Cvetka je že klonila svojo glavo v rezkem dihu smrti. Sama pripoveduje takole: »Ko ni bilo več pomoči na zemlji in sem mislila, da moram vsled bolečin umreti, sem se obrnila k nebeški Materi

devet let. — 15 let pozneje: Terezija je dokončala svoj zemski tek; na smrtni postelji leži, vsa potopljena v bridkosti zadnjega boja. In kakor nekdanj v očetovi hiši, tako je tudi sedaj prav isti kip Brezmadežne pritrjen na steni, da ga lahko doseže pogled umirajoče cvetke Marijine. Prišel je trenutek, o katerem je sama nekoč pela:

»O Ti, ki si se smehljala mi v jutru življenja, Mati, smehlaj se še zdaj, glej, večer je prišel!«

In Mati nebeška se je odzvala otroški prošnji. Že je izpregovorila Terezija svoje

Ars s cerkvijo.

(Župnijsko mesto sv. Janeza Vianney-a.)

in sem jo zaprosila iz dna srca, naj se me usmili. In glej, v trenutku je prišlo življenje v kip (kip Brezmadežne, ki je stal v sobi). Slika prečiste Device Marije se je izpremenila v čudežni lepoti, ki se ne da popisati s človeškimi besedami. Njeno obličje je žarelo v svitu nebeške dobrote in ljubezni in neizrečene miline. A kar me je v dno duše presunilo, to je bil njen blaženi, nebeško sladki smehljaj. In v trenutku so izginile pod vplivom višjih moči moje bolečine in bridkosti, samo dve debeli solzi sta privreli iz mojih oči in kanili lahko na zglavje.

Tako je Terezika hipno čudežno ozdravela, ob robu groba ji je Marija vrnila življenje. Terezija je bila takrat stara

zadnje besede na zemlji: »Moj Bog, ljubim Te!« in že je nagnila glavo in zaprla oko. Toda čudo! Takole pravi poročilo o njeni smrti: »Hipoma se je zopet dvignila, kot da jo je poklical skrivnosten glas, odprla je na široko svoje oči, ki so sijale v nebeškem miru in nepopisni blaženosti, in jih uprla nekoliko nad sliko preblazene Device. Ta čudoviti pogled se ni izpremenil približno toliko časa, da se zmoli apostolska vera, potem pa je priplaval božji orel, da odnese čisto, s tolikimi milostmi oblagodarjeno dušo v jasne rajske višine.«

Kaj je pač videlo Terezijino zamaknjeno oko ob tem svojem zadnjem pogledu na zemlji? O prav gotovo zopet Njo, ki ji je prišla ob večeru življenja naproti še

v večji ljubezni in milini, ne da ji vrne telesno zdravje, ampak da popelje malo nevestico ob svoji roki k Ženinu, svojemu Sinu. To sta dva mejnika v Terezijinem življenju. Marija stoji ob njih. In kar je bilo med tem blaženim jutrom in še srečnejšim večerom, doba, ko si je Terezija zaslužila svetniško krono, vse to je bilo Marijin dar. Po Marijini priprošnji je ostala Mala Cvetka pri življenju, v blagoslovu Marijine pomoči in ljubezni se je tako čudovito lepo razvila, da dehti vonj njenih čednosti sedaj po vsem svetu. Če pogledamo Terezijo s tega stališča, če presojaмо njeno življenje v luči te resnice, potem nam postane mala Cvetka le še dražja, ker vidimo, da so vzgojile tudi njo tiste roke, ki so nosile nekoč Jezusa.

Terezija je bila in je vsa Mariijina. Marija jo je dala in pokazala svetu kot jasen vzor, ki naj vodi naše blodeče duše na usmiljeno Očetovo srce. A kot je v bistvu Marijine nepojmljive ponižnosti, da vodi posamezne duše k svetosti in ureja velike dogodke v sv. Cerkvi, pa vedno vse tako, da stopi sama v ozadje, iščoč le slavo božjo, se je zgodilo tako tudi pri sv. Tereziki. Knjiga njenega življenja je našla po vsem svetu odmev, celo drugoverci jo prebirajo in občudujejo heroičnega otroka, ki se je s svojim vedrim duhom in krepko voljo tako visoko povzpел na goro krščanske popolnosti. Toda

le premnogi morda premalo upoštevajo Marijino sodelovanje v tem življenju; saj ni pač še nihče izmed vseh onih milijonov, ki so že romali na to goro, mogel naprej, če ga niso držale in podpirale Marijine roke. Terezija sicer pravi, da ona ni romala po strminah in vijugah na mistično goro svetosti, marveč da je našla drugo sredstvo, ki jo je hitreje dvignilo do cilja. Nazorno pripoveduje, da so bile Jezusove roke tisto dvigalo, v katerem se je naglo povzpela do silnih višin. A v Jezusove roke jo je mogla položiti le Ona, ki so jo iste roke vklepale nekdaј tu na zemlji kot svojo Mater in bodimo ji hvaležni, ko častimo Malo Terezijo, in zavedajmo se, da je vse svetniško češčenje v najtesnejši zvezi s češčenjem Nje, ki je kraljica vseh svetnikov. Potem nam ne bo treba tudi nikoli reči: Do tu in ne naprej! Res, človeškega otroka, pa najsі bo še tako popoln in svet, ne smemo dvigati v svojem češčenju do prestola božjega. Toda če vidimo v njem samo odsev božje svetosti, in če vemo, da je prišlo vse tisto veliko in lepo vanj le po posredovanju Marijinem, potem se nam ni treba nikoli bati, da gre naše češčenje predaleč, saj po svetnikih hvalimo Marijo in po Mariji hvalimo Boga. Svetniki si ne laste ničesar zase in Marija je pela že v dneh svojega poveličevanja na zemlji: »Moja duša povelіčuje Gospoda.«

Naši vzori.

† Dr. Fran Detela.

Ni izlepa moža, ki bi mu s tako iskrenostjo in hvaležnostjo pisali pohvalno posmrtnico, kakor † ravnatelj dr. Francišku Detela. Dostikrat mora ob takih prilikah pritі na pomoč znani latinski rek: »De mortuis nil, nisi bene« — o umrlih naštevamo samo to, kar vemo dobrega. V tem slučaju — tako sodimo — bi pa tudi najstrožji presojevalec ne mogel najti nič takega, kar bi utegnilo vreči le senco negativnosti na kristalnočisti značaj katoliškega učenjaka in poštenjaka, kakršen je bil Detela.

Nekaj malega smo že v zadnji številki »Bogoljuba« zapisali v pohvalo rajnemu gimnazijskemu ravnateljju in vladnemu svetniku, ki si je postavil trajen spomenik v srcih vseh bivših gojencev s svojo vest-

nostjo in dobrotvornostjo, z očetovsko skrbjo, zlasti z zglednim katoliškim življenjem; v osrčju domovine pa s svojimi mikavnimi, poučno-vzgojnimi in zabavnimi spisi. Bivši njegov učenec g. A. P. pa nas je naprosil, naj bi »Bogoljub« prinesel natančnejšo sliko o življenju in delovanju tega moža, ki je bil sam pravi Bogoljub. Naj ustrezemo vsaj deloma.

Splošno kaj radi proslavljamo osobito take odlične osebnosti, ki so s spretnim peresom in zdravim berivom obogatili domače slovstveno polje. Prav je to! Vendar pa moramo višje ceniti one vzornike, ki so se odlikovali po lepem krščanskem življenju in še posebej po neustrašenosti v verskem izpričevanju in udeјstvovanju katoliškega prepričanja. Pokojni naš ljublj-

nec je združeval v popolni skladnosti oboje; odličen je bil kot katoliški inteligent in kot družinski oče; upoštevan je bil in bo kot katoliški pisatelj, ki se odlikuje z vsemi vrlinami pravega, dobrega slovesnika. Pri njem občudujemo pristno ljudsko govorico, prikupljivo slovensko šegavost in dovtipnost, in kar je glavno: dr. Detela nudi zdravo in neoporečno jedro, zanesljivost v verskih in нравnih načelih.

Nimamo namena, da bi globlje posegli v življenje blagega in ljubeznivega pokojnika. To bodo storili poznavalci in prijatelji njegovi, ki so imeli priliko več let z njim občevati in sodelovati. Zaenkrat na tem mestu omenjamo samo nekatere anekdote in dogodljaje, ki jih je pripovedoval Detelov zvesti prijatelj in tovariš † katehet dr. J. Marinko, deloma pa zgoraj omenjeni g. A. P. Že iz teh kratkih potez si bodo čitatelji napravili vsaj površno sliko o krščanski značajnosti in o vrlinah, ki so dičile tega odličnega sina slovenskega naroda.

1. Ko je bil dr. Detela še mlad profesor v Dunajskem Novem mestu, zatoži dijak svojega tovariša, ki je rekel, da je Detela osel. Lahko si mislimo, kaj bi bil kakšen drug profesor v tem slučaju storil. Dr. Detela pa ostane popolnoma miren, gre k tožitelju in mu reče na uho: »Saj ni treba verjeti. Vidite, saj nimam dolgih ušes,« in pri tem se je hudomušno prijel za uho in nasmehnil. Tožitelj in obtoženi sta bila osramočena. Zatoženi dijak je bil od takrat naprej svojemu učitelju nadvse vdan.

2. Med svojimi tovariši v profesor-skem stanu je imel dr. Detela nekaj slabovernih. Nekoč so se (menda v Novem mestu) posmehovali verskemu nauku o papeževi nezmotljivosti in rekli, da je neumnost, ako človek trdi, da je nezmotljiv. Dr. Detela pa pravi: »In vendar trdite vi stvari, kakor da ste vi nezmotljivi.«

3. Isti profesorji so zahtevali ob neki priliki, da pride dr. Marinko v disciplinarno preiskavo. Pri sklepanju so dobili večino. Dr. Detela je dobro vedel, da se je to zgodilo iz mržnje, zato pravi: »Vi gospodje ste napravili sklep, jaz pa se poslužim pravice, da ta sklep sistiram (denem v koš).«

4. Klasični so bili njegovi ukori in opomini. Nekoč je dobil tak ukor neki součenec (poročevalca). Rezko so zvene le v začetku besede; od vseh strani je pojasnjeval, kaka nevarnost grozi dijaku,

ako se poda na taka pota. A vedno milejša in toplejša je bila beseda. Začel je dajati dijaku pogum, izražati nado tako, da je po ukoru dotični dijak priznal; »Saj se mi skoro dobro zdi, da sem dobil ukor; saj je vedel več dobrega povedati nego slabega.«

5. V pogovoru z ljubljanskim katehetom, ki je imel v roki neko apologetsko knjigo, je porabil pokojni poznavatelj človeške notranjosti to priliko, da je napravil to-le, po izkustvu izpričano pripombo: »Pri naših brezvercih ne boste kaj pridali ali pa nič opravili z umstvenimi in drugimi dokazi. Tu je potreba molitve — in milosti božje. Po molitvi pride milost spoznanja in razsvetljevanja.«

6. Pri šolski konferenci se je neki profesor nepovoljno izrazil o dijakih, ki hodijo tudi ob delavnikih k sveti maši in sv. obhajilu, češ, da jih verske vaje ovirajo pri učenju. Ravnatelj Detela odgovori mirno: »Jaz tudi hodim ob delavnikih v cerkev, pa radi tega prav tako točno izvršujem vse svoje dolžnosti.«

7. Učenci njegovi izjavljajo, da ga niso videli nikdar jeznega. Vedno enak, vedno mož, je znal brzdati in vladati samega sebe, da se nikdar ni razburjal. V šoli je bil natančen do pičice, a vendar daleč od vsake sitnosti. Pokojni je bil naravnost čudovit zgled globoke vere pri šolskih svetih mašah; posebno pa je bil skrben za нравstveni napredek in za materialni blagor dijakov. Strogo je bilo nadzorstvo za časa njegovega bivanja v Novem mestu; le redko jo je kak dijak odnesel, da ga niso dobili. A vse to je izviralo samo iz ljubezni do dijakov. Nekoč je skoraj ves razred po neki predstavi v Čitalnici odšel v gostilno. Zjutraj je bila že preiskava. Dijaki, ki so se lagali in tajili, so bili ostro kaznovani; drugi pa, ki so odkrito priznali, pa zelo milo. »Idite in več ne grešite,« to je bilo zadnje očetovsko svarilo, ko jih je odslovil po preiskavi. Stanovanjske komisije so bile pogostne, natančne; vsi dijaki v strogi evidenci. — A tudi v gmotnem oziru je bilo pod njegovim ravnateljstvom lepo poskrbljeno za dijake. Dr. Marinko je z veliko požrtvovalnostjo vodil dijaško kuhinjo, ravnatelj Detela je pa naklanjal razne podpore: plačeval stanovanje, skrbel za obleko, obutev, zdravila. Dober dijak — tudi najrevnejši — je lahko študiral, toda samo, ako je bil dober. Če so ga dobili, da je imel denar za gostilno, so mu brez odloga odpovedali podporo. Ravno tako, ako se je izvedelo, da je naročen na ta ali oni cerkveno-prepovedan list,

Omenjeni gospod A. P., ki nam je sporočil več teh črtic, pristavlja:

»Čudno, imel sem mnogo profesorjev, dobrih in slabih, a redko se človek spomni

nanje; dr. Detela in dr. Marinko mi pa ostaneta vedno v svežem in hvaležnem spominu kot dva resnična prijatelja dijaštva.

CERKVENI

RAZGLED

Po svetu

Ljubljanski knezoškof dr. A. B. Jeglič je po končanem evharističnem kongresu v Ameriki obiskal razne večje naselbine Slovencev. Delil je zakrament sv. birme ter imel povsod iskrene nagovore na nekdanje vernike svoje škofije. Posebno sijajno in z odkritim spoštovanjem so ljubljanskega vladiko sprejeli Slovenci v Clevelandu. V Lemontu je svečano kronal podobo Marije Pomağaj. V Waukeganu je obiskal v spremstvu kan. dr. Opeka zavod in šolo redovnih sester benediktink. V Marquette, kjer je šel na grob slovenskega škofa Baraga, apostola Indijancev, se je ponovno izrazila želja, naj bi se začela razprava za blaženstvo velikega škofa, ki je umrl v sluhu svetosti kakor naš Slomšek. Morda bo to romanje dalo novo pobudo v tem oziru. Želja, da se dvigne škof Baraga iz groba pozabljenja, ni nova. Splošno se trdi, da bi imel † Baraga že davno čast oltarja, če bi bil sin kakega drugega naroda.

Cerkvena prepoved ali »interdikt« je razglašena po vsi mehiškani državi. Ker je frimasonska vlada v Mehiki v besnem sovraštvu proti katoliški Cerkvi izdala toliko kričnih in nekulturnih odredb, ki ubijajo skoraj vsako versko udejstvovanje, je sveta stolica opozorila tuje vlade na preganjanje Cerkve v Mehiki. Sveti oče je odobril odredbe škofov, ki so sklenili, da se razglasi cerkvena prepoved, t. j. da se do preklica ustavijo vsa bogoslužna dejanja. Dasi je to hud udarec za deželo, ki je — z malimi izjemami — popolnoma katoliška, vendar je Cerkve segla po tem izrednem pomočku, ki je prisililo, da se ondotni katoličani poslužujejo vseh dovoljenih sredstev proti barbariskim državnim ukrepom in da vodijo mirno opozicijo ter boj kot povsod, kjer je mogoče. Iz državnih zavodov dvigajo denar, kar povzroča vladi nemile skrbi. — Sv. oče Pij XI. je posebno poudaril,

naj duhovščina in škofje vse store, da preprečijo prelivanje krvi. Predsednik Calles, bivši žid in učitelj, pozneje protestantovski pridigar, ki je povzročil vse to gorje, pošilja v svet lažniva poročila, češ, da je nastopil z izrednimi odredbami zaradi »upora« mehiškanske cerkvene oblasti proti ustavi i. dr. Kdo mu bo verjel, ko je znano, da se je ondotna Cerkve omejevala samo na versko vzgojno polje. — S 1. avgustom se je pričela »cerkvena prepoved«. Zadnje dni julija so bile cerkve natlačene vernega ljudstva. Škofje so delili zakrament sv. birme; birmanih je bilo do 150.000 otrok. Duhovniki so spovedovali dneve in dneve. — Papež je naročil, naj se opravljajo po vsem katoliškem svetu molitve za zmažo preganjanih katoličanov v Mehiki. Katoličani v ameriških državah se zbirajo na shodih in protestirajo proti barbarizmu, ki skoraj nima para v cerkveni zgodovini. Vlada v Mehiki je na videz neobčutna, vendar se že govori o pogajanjih med Callesom in zastopnikom Cerkve — škofom Diazom. — Temelj, ki bi se na njem doseglo zблиžanje in sporazum, je izražen v naslednjih glavnih zahtevah: Preklic proticerkvenih postav, ljudsko glasovanje o uredbi razmerja med Cerkvijo in državo, izprememba ustave.

12 metrov visoko soho Marije Device so postavili na desnem bregu Donave v Budimpešti, in sicer na griču, ki se imenuje vrh sv. Gerharda. Kip je viden po vsem mestu. Postavljen je prav na kraju, kjer so pogani pred 900 leti apostola Ogrske, sv. Gerarda, vrgli v Donavo. — Spodaj ob vznožju tega griča je pa votlina, ki so jo dale Marijine družbe o priliki marijanskega kongresa prirediti kot lurško votlino. Notri je podoba lurške Marije, oltar in kapela za spovedovanje. Ko je bila prirejena, je bila velika svečanost. Okrog 60.000 udeležencev se je v sprevodu pomikalo proti svetišču, ki ga je posvetil škof Glatfelder. Od tega časa prihaja tu sem dan na dan na tisoče častilcev Marijinih.

»Evropska kultura«... Ameriški potnik, ki se je tudi udeležil evharističnega kongresa v Chicagu, je zapisal to-le izjavo: »Lahko rečem, da ves čas našega bivanja v Ameriki nismo videli niti ene ženske osebe, ki bi bila imela nedostojno obleko«... Pa se Evropa tako ponaša s svojo »kulturo«, ki je pa — žal — v ženski moderni noši naravnost ostudna.

Alojzijeva slavnost v Rimu. Za letošnji god sv. Alojzija je imela rimska mladina veličastne tridnevne skupne sv. obhajile v cerkvi sv. Ignacija. V imponantnem sprevedu se je razvrstilo 10.000 mladeničev, ki so člani številnih mladinskih zvez, pred Pantheonom, odkoder so korakali v svetišče, kjer počiva sv. Alojzij. Tu so imeli sv. mašo in skupno sv. obhajilo (20. junija). Naslednji dan so bili obhajani gojenci raznih zavodov, nato pa tisoči šolske mladine. Obhajilo so delili kardinali Ehrle, Frühwirth in drugi.

Osem frančiškanskih redovnikov bo dne 10. oktobra t. l. prištetih med blažene. Umorjeni so bili leta 1860. za časa strašne moritve in preganjanja kristjanov v Damasku. Med temi kristjani je 7 Špancev in en Tirolec, P. Engelbert Kolland. Malo pred smrtjo je še pisal domov: »Vsak dan smo na tem, da nas pokoljejo, kakor ovce.« In res, 9. julija 1860 je bilo pomorjenih 6000 kristjanov z osmimi patri.

Nova uslišanja. Po priprošnji blažene Bernardke Soubirous so častilci »lurske pastirice« prejeli nove milosti in bili čudežno uslišani. Kongregacija svetih obredov je vsled tega vpeljala razpravo za svetniško proglašenje ljubljenske Marijine.

Posebna pozornost. Na belo nedeljo t. l. se je oglasilo pri papežu Piju XI. odposlanstvo avstralskih katoličanov. Prinesli so svetemu očetu krasen kelih iz avstralskega zlata, ki so ga nabrali katoliški rudarji. Kelih so izdelali katoliški umetniki. — Prihodnji evharistični kongres bo v Avstraliji v mestu Sidney — leta 1929.

Dunajski možje so imeli sredi julija že 34. romanje v Marijino Celje. Vodstvo je tudi to leto prevzel znani p. Abel dr. J., četudi že ima svojih 83 let. V cerkvenem govoru je še z mladeniško jasnostjo in čilostjo poudarjal, naj se dunajski možje bore, da se bo ohranil zlasti krščanski značaj sv. zakona in krščanska šola.

Cerkev sv. Pavla v Rimu bo dobila nova umetniška okna in bo tudi sploh prenovljena. V ta namen je vlada dovolila 3 milijone 300 tisoč lir. Kakor znano, so prvotna, krasna okna veliko trpela o priliki neke eksplozije pred 40 leti.

Prvi kitajski vojaški kaplan. Vsled prošnje katoliškega generala v Funanu na Kitajskem je z dovoljenjem papeža Pija XI. prevzel misijonar - domačin Liao dušno pastirstvo med vojaki. General je izrekel željo, naj vojni kaplan med kitajskimi vojaki razlaga sv. vero.

Po domovini

Ganljiv prizor. Koncem julija se je peljal lavantinski knezoškof dr. Andrej Karlin na majhni ladjici po plitvem morju blizu Ogleja. Opravil je bil pravkar svojo pobožnost v novi božjepotni cerkvi, posvečeni Materi božji na malem zelenem otočiču Barbana. Med vožnjo ga sreča velik čoln, ki je bil poln neznanih oseb. Hipno se dvigne med njimi gospa, ki je škofa spoznala, dasi je bil napravljen kakor navaden duhovnik v talarju, pa zakliče (po italijansko): »Prevzvišenost! Smo iz Vidma; prosimo svetega blagoslova.« — Hkrati vsi pokleknejo, obenem se odkrije tudi škofova spremljevalca. Škof dvigne roko, podeli sveti blagoslov in zakliče proti ladjici, ki je mirno plula naprej: Hvaljen Jezus! — Res ganljiv in prisrčen prizor sredi morskih valov, ki priča o globoki vernosti in pobožnosti furlanskega ljudstva.

Za škofa na otoku Hvaru je imenovan župnik v Supetaru (otok Brač) M. Pusič. Zanimivo je, da je novi škof deloval doslej na enem in istem mestu kot kaplan, upravitelj in nato kot župnik — vsega skupaj 23 let.

Kronika ljubljanske škofije. Župnija Adlešiči je bila podeljena g. Alojziju Peček, kaplanu v Stopičah; žup. upravitelj v Adlešičih Alojzij Tome je prišel kot kaplan v Cerklje pri Kranju.

Duhovniške zadeve v lavantinski škofiji: Vodja bogoslovnega semenišča v Mariboru je postal stolni kanonik dr. Fr. Cukala. — Za žup. upravitelja na Zgornji Polskavi je imenovan tamošnji kaplan Jožef Zolnir, pri sv. Petru v Gor. Radgoni Jakob Sajovic, v Stoppedah pa Karel Lampert. — Kot vikar pri stolnožupnijski cerkvi v Mariboru je nastavljen Peter Kovačič, doslej kaplan pri Sv. Križu pri Rog. Slatini. — Prestavljeni so gg.: Anton Medved iz Dramelj v Pilštajn, Matija Zdravec iz Črensovc za ekspozita v Hotizo, Jožef Tivadar iz Hotize v Črensovc, Alojzij Pihler od Št. Jurija pod Taborom v Fram, J. Mak iz Sevnice o. S. k Št. Juriju p. T. — Nastavljeni so gg.: Anton Plevnik v Št. Janž na Dr. p., Alojzij Osterc v Beltince, Vinko Pivec v Hoče, Anton Boštele k Sv. Jakobu v Slov. goricah (1. sept.), Tomaž Ulača

k Sv. Križu pri Slatini, Anton Rataj v Črno na Koroškem, Jožef Domanjko v Sevnico ob Savi, Franc Kren za provizorja v Sv. Ožbolt ob Dravi.

Duhovne vaje. V zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano so bile v dneh od 9. do 13. avgusta duhovne vaje za duhovščino ljubljanske škofije. Kljub temu, da se tekom leta udeleži duhovne obnovitve mnogo svečnikov tudi v »Domu duhovnih vaj« pri jezuitih v Ljubljani, se je zbralo v zavodih 91 duhovnikov, ki so pod vodstvom jezuitskega provincijala dr. Prešerna napravili duhovne eksercicije. Sklepno pobožnost je opravil knezoškof dr. A. B. Jeglič, ki se je bil prav tiste dni zdrav in čvrst povrnil z evharistiškega kongresa v Ameriki.

V triglavski kapelici je škof dr. Srebrnič v nedeljo, 8. avgusta, po sveti maši blagoslovil nov kip Brezmadežne. Ob tej priliki se je bilo zbralo mnogo planincev, ki so se pa prepričali, da ima sivi triglavski stric dostikrat tudi poleti zimsko, burjavo in snežno lice.

Pri Mariji Pomagač na Brezjah se je tudi letos zbralo več tisoč bivših bojnikov iz svetovne vojne, dasi vreme ni bilo nič vabljivo. Po ganljivi cerkveni pobožnosti (govor je imel bivši kurat Bonač, sveto mašo pa b. k. Fr. Kogoj), se je izvršil občni zbor Z. S. V.

Za prednico uršulinskega samostana v Ljubljani je za novo triletje zopet izvoljena č. m. Hildegarda Lebar.

»Povsod Bogal«. Možje in fantje kamniškega okolišča so imeli skupno versko manifestacijo in javno proslavo sv. Evharistije dne 25. julija t. l. v dekanjski cerkvi v Kamniku. Glavni namen te verske skupščine je bil, da bi možje in fantje javno izpričali svoje prepričanje in da bi se utrdili v zavesti, da smo kot katoličani dolžni vsekdar, povsod in pri vsaki priliki nastopiti v obrambo svojih verskih svetinj. Mogočna armada okrog 2000 mož in mladeničev je napolnila dekanjsko cerkev ter se posvetila presv. Srcu Jezusovemu. V lepem govoru je kanonik in dekan I. Lavrenčič navduševal navzoče za neustrašeno pričevanje katoliške zavesti.

Po slavnostnem cerkvenem opravilu so odlični govorniki (dr. Basaj, dr. M. Lovrenčič, Fr. Terseglav) predložili fantom vzvišene vzore, opisovali možem pravo krščansko družinsko življenje, ter pojasnjevali prevažna vprašanja o krščanski šoli, o krščanskem zakonu in o katoliškem značaju.

Gotovo ta srečno uspeša prirediteljev ne bo ostala osamljena, marveč bo vzbudila značajne može tudi po drugih dekanijah.

V Holandiji se je mudil pretekle mesece pri naših rojakihi slovenski misijonar lazarist

Pohar iz Ljubljane. Slovenci v teh daljnih krajih so imeli zopet priliko, da so v domačem jeziku slišali božjo besedo in opravili sv. zakramente.

Na Reki imajo novega škofa msgr. Saina, ki je bil doslej apostolski upravitelj.

Smrtna kosa. V Žužemberku je 16. julija zaključil tek svojega dolgega življenja starosta duhovščine ljubljanske škofije, župnik v pokoju Matija Kadunc. Rojen je bil leta 1839. v Žužemberku. Živel je v svoji skromnosti vnet za vse dobro, ne da bi iskal svetne časti ali hvale. Služboval je na Vinici, v Starem trgu, v Kočevski Planini in celih 36 let kot župnik na Preloki. Bodi mu Bog plačnik!

Prestop v katoliško Cerkev. Katoličan je postal Simon Nikolajevič Svetsky, uslužbenec na Verdu. V nedeljo 18. julija je pred službo božjo javno molil katoliško veroizpoved v župnijski cerkvi na Vrhniki. S. Nikolajevič je bil poprej pravoslavne vere.

Razstava mašnih oblačil. V dneh od 8. do 12. septembra bo v dvorani škof. dvorca v Ljubljani razstava mašnih oblačil in drugih cerkvenih paramentov, ki jih je bratovščina sv. Rešnjega Telesa z darovi svojih članov oskrbel, da jih razdeli ubožnim cerkvam ljubljanske škofije. Razstava bo odprta na Malega Šmarna dan dopoldne od 11 do 12 in popoldne od 2 do 6; v četrtek 9., v petek 10. in v soboto 11. septembra od 9 do 12 dopoldne in od 2 do 6 popoldne. V nedeljo 12. sept. pa od 10 do 12 dopoldne in od 2 do 6 popoldne. Obisk razstave priporočamo vsem članom bratovščine in častilecem presv. Rešnjega Telesa, da se prepričajo, kako so se porabili njih darovi v proslavo evharističnemu Zveličarju.

Dopisi

Metlika. Za nedeljo, 11. julija, je razglasila naša fantovska Mar. družba izlet, slovesen shod in zborovanje na prijazni Lokvici. Povabili smo tudi tovariše iz Suhora in Radovice. Trnovec je bil določen za zbirališče in od tam bi šli z zastavami k lepo prenovljeni lokviški podružnici. Zal, načrta nismo mogli popolno izpeljati. Vsled silnega deževanja smo prireditelji dopoldne že odpovedali. Ko je pa opoldne prenehalo deževati, se je pa kljub odpovedi in slabi poti zbralo v Metliki dvajset družbenikov in med potjo še toliko, da nas je bilo 60. Z zastavo, pojoč Marijine pesmi in litanije, smo med neumornim pritrkavanjem lokviških zvonov prišli na griček sv. Janeza. Trije slavaloki, okusno

okrašena cerkev in veseli obrazi vaščanov so značili dobrodošlico. Cerkveno slovesnost, pa tudi zborovanje zunaj cerkve — je imel na skrbi kar naš g. voditelj sam. Neustrašeno so nastopali deklamatorji in ponovno tudi naš vrli načelnik Jože Guštin. Po zborovanju so nas lokviški fantje iznenadili z lepo igro; nato smo bili vsi pogoščeni. Kar načuditi se nismo mogli toliki prijaznosti in požrtvovalnosti. Čast in priznanje taki vasil! Z zavestjo, da je organizacija Mar. družb ljuba Bogu, Mariji in tudi ljudem, smo med pritrkavanjem zvonov pohiteli še ob dnevu na svoje domove. Navdušenje tega dneva naj spremlja tudi naše bodoče delo!

Stari trg pri Ložu. Davno že ni bilo od nas glasu v »Bogoljubu«, ker — se ni nič izrednega zgodilo. Vendar se moramo oglasiti, da se ne bi drugod pohujševali nad našo družbo, kakor da bi razpadala.

Imamo redne mesečne shode, ki so (razen ob slabih potih) dobro obiskani. Pri shodih se vidi tudi dosti članic III. reda. Pred shodom je vedno seja prednic iz naših 23 vasi in mesta Lož. Poleg III. reda naša družba največ pomaga pri raznih potrebah cerkva (župne in 23 podružnic) in se udeležuje rednih ter izrednih pobožnosti. Ker se l. 1924. ni točno moglo ugotoviti, katere so še članice (mnogo jih gre vsako leto na tuje, marsikatera se zopet vrne), je novi voditelj (g. župnik Jernej Hafner) zahteval, naj vsaka članica odda pismeno izjavo, da želi še ostati v Marijini družbi. 213 izjav je bilo zbranih 8. dec. 1924, pozneje je število še narastlo za 50 z novosprejetimi. 21. maja 1925 je družba imela izlet in shod na Blokah, letos pa nas je vreme ogoljufalo, ko bi imela iti na Žalostni vrh nad Prezidom. Četudi članice nimajo denarja, vendar dosti zlože za dobre namene ali pa vsaj pomagajo zbirati po vaseh (za Mohorjevo družbo, za katol. dijake, za novi križev pot, za škofove zavode itd.). Za svoj glavni namen pa smatra družba poleg napredovanja članic v krščanskih čednostih vpliv na razmere v župniji, da bi se z molitvijo, dobrim zgledom in prigovarjanjem opustile slabe navade in razširile lepe in dobre. Seveda, če bi vse članice bile bolj vnete in delavne, bi družba dosti več dosegla. Škoda, da se nekatere še vedno rade dajo speljati na ples (ob ženitninah, tu in tam katera celo v gostilno!) in da nekatere tudi shode ali molitveno uro včasih neopravičeno opuste. V nekaterih vaseh tudi ni naraščaja. (Gotovo bi bil, če bi se bolj potrudile.) Morda pa nas sveto leto poboljša?!

Loče pri Poljčanah. Nenadoma je iztrgala nemila smrt iz naše srede Frančiško Krajnc, članico Mar. družbe. 15. julija je še veselo

popevala s svojimi tovarišicami. Dan nato je že morala v bolnišnico v Maribor, kjer je dne 19. julija izdihnila. Pokojna je bila lepega obnašanja, veselega značaja, dobra cerkvena pevka, prikupljiva tovarišica. — Naj prejme mlada družbenka plačilo pri Bogu!

Raznoterosti.

Krščanska mati. Kardinal Vaughan pri-poveduje o svoji materi, da jo je večkrat videl, kako je cele ure preklečala pred Najsvetejšim. Česa je prosila? Za svoje otroke, da bi bili Bogu posvečeni kot duhovniki, redovniki ali redovnice. V ta namen je dan za dnem 30 let molila vsak večer od 5 do 6 pred sv. R. T. Kakšen je bil uspeh njene molitve? Vseh 5 hčerk je vstopilo v samostan, izmed osmih sinov jih je šest postalo duhovnikov. Med njimi so bili pozneje trije škofje, eden celo kardinal. To je bila moč, to je bil blagoslov materine molitve. Rada je govorila v krogu svojih otrok o duhovnikih in o tem, koliko lahko dober duhovnik stori za zveličanje duš. Tako je sejala že v zgodnji mladosti seme duhovniškega poklica v mlada srca. »Bogoljub« je o tej junaški materi že pisal; če jo ponovno stavi za zgled slovenskim materam, stori to s tem namenom, da jim pokaže pot, po kateri zamorejo pripeljati svoje sinove do svečeniškega stanu. — Ko bi imeli mi danes veliko takih mater! Pobožne matere so matere pobožnih duhovnikov. Gotovo, nimajo vse časa, da bi vsak dan premolile celo uro pred tabernakljem; toda vsaka kršč. mati mora dajati svojemu otroku lep zgled molitve in krščanskega življenja.

Kaj pomaga, če kdo ob nedeljah še tako pazljivo posluša božjo besedo, ako pa nato z branjem slabega časopisa vse podere! Kaj pomaga, če dobro seme božje besede komaj vzkali, pa se že vsiplje nanj strup iz brezverskega časopisa, ki vse zaduši in okuži. Sto in stokrat se to pripoveduje v cerkvi, po naših družbah in društvi, pa se zdi, kakor bi bila vsa svarila samo strašila kakor so strašila za vrabce v prosu. So ljudje, ki mislijo, da so opomini iz ust duhovnikov, ali opozorila po dobrih časopisih samo zaradi lepšega. Še taki, ki so dobri in sami rohne proti kugi v obliki strupenega časopisja, si nič ne store iz tega, če gredoč na vlak kupijo in očitno po vlakih bero ta ali oni list, ki se ga pošten katoličan mora sramovati! Kje je katoliška značajnost? Kaj razumejo taki pod izrazom »pohujšanje«?

Poceni... Recept za velike starosti daje pošten možakar na Irskem. Piše se Viljem Smith; doživel je že 125 krat svoj rojstni dan.

Smith je vnet katoličan in na vprašanje, kako je živel, da je dosegel tako častljivo starost, takole odgovarja: »Pošteno sem živel, zmeren sem bil v jedi, mnogo sem bival na prostem zraku.« Ta recept je poceni. Držimo se ga.

Amerika in prepoved alkohola. V novjšem času se čedalje bolj govori, da se bo odpravila prepoved alkohola v Ameriki. Mednarodni urad protialkoholnega gibanja v Lausanne se je obrnil tozadevno naravnost v Washington do ravnatelja James E. Jones. Dobil je sledeči odgovor:

»Poročila, ki krožijo po Evropi, imajo samo namen, delati propagando za opojne pijače. Pri odločivnem glasovanju 22. decembra l. l. se je izrekel kongres s 139 glasovi (proti 17 glasovom) za to, da se vzdrži prepoved alkohola. Vtihanje alkoholnih pijač pomenjuje. Obsodbe onih, ki kršijo protialkoholne postave, so čedalje hujše.«

Misijska vnema v ljubljanski škofiji.

(Janez Zabukovec.)

Zdelo se mi je, da bo pregled misijskih prispevkov (glej št. 8, str. 170) marsikoga pogrel, ker ne bo našel domače župnije vmes. Vsem, ki pogrešajo svojo župnijo v pregledu, ali pa sodijo, da bi moral njih kraj biti natisnjen bolj spredaj, to-le v vednost:

Podatke sem povzel iz objavljenih izkazov za l. 1925. (Glej tozadevno opombo v spisu samem!) Neobjavljenih prispevkov kakor tudi prispevkov brez označbe kraja nisem mogel uvrstiti. Tudi nisem vpošteval prispevkov, poslanih n. pr. ordinariatu, razen če so bili objavljeni tudi v listih. Prav tako niso všteti v pregled prispevki, ki so bili poslani šele letos — četudi za l. 1925. —, ker se ne nahajajo v izkazih za l. 1925.

Nekateri gospodje, ki so poslali prispevke ali na ordinariat, ali prepozno, se zdaj boje, češ, kaj bodo pa naši ljudje rekli, ker se naša občina ne nahaja v »Bogoljubovem« pregledu? No, tega se ni treba bati; saj se jim stvar lahko pojasni. Sicer pa, če bi kdo drzno naltolceval ali krivično sodil, se mu lahko hitro zaveže jezik. Vsak, ki je denar odposlal, ima potrdilo; če ga je pa izgubil, ga lahko hitro iznova dobi.

Gospod iz Sv. Križa nad Jesenicami piše: »Od ordinariata ukazane zbirke za misijone pošiljam ordinariatu. Tako sem poslal na Svečnico zbranih 26 Din in 11. julija zbranih 35 Din, skupaj 61 Din...« Sv. Križ nad Jesenicami je torej prispeval po 20-3 par na osebo in spada na 128. mesto, če je ta zbirka iz l. 1925. Župnik od Sv. Trojice nad Cerknico je sporočil, da je poslal 860 Din za 1, 20 Din za 2, 84 Din za 4 in 121 Din za 5. Skupaj 1085 Din. Na osebo pride 114 par in župnija na 24. mesto, če so ti prispevki iz leta 1925. V objavljenem izkazu DŠV za 1925 Sv. Trojice nad Cerknico ni, tudi zadnjih dveh prispevkov (4 + 5) nisem mogel najti v objavljenih izkazih za l. 1925. Našel sem le prispevek za 2, ki sem ga tudi vpošteval. Pač pa je pomotoma pri prepisovanju izpuščena župnija Ig. Ig je prispeval na osebo 1-4 par za 2 in mu gre 194. mesto.

Veseli me, da je pregled zbudil nekaj življenja. Sestavil sem ga in objavil iz najboljšega na-

mena, da bi se gorečnost za misijone v ljubljanski škofiji, ki je že zdaj prekašala marsikatero škofijo na jugu, še pomnožila. Seveda bi si tudi jaz želel popolnega pregleda, ki bi pokazal pravo sliko misijske vneme, a za zdaj je ta poskus iz zgornj označenih razlogov še nekoliko nepopoln. Objavljam sem ga zato, ker vendarle priča o precejšnji vnemi za misijonstvo v ljubljanski škofiji, in pa z ozirom na naročilo Gospodovo: »Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih.« (Mat. 5, 16.)

ZAHVALE.

Marija Guna iz Zagorja se zahvaljuje Mariji za podeljeno zdravje in s tem izpolnjuje svojo obljubo. — L. E. izreka zahvalo presv. Srcu Jezusovemu, Materi božji, sv. Antonu P., sv. Mali Tereziji za posebno čudežno pomoč v veliki sili ter za dobljeno zdravje in uslišanje iskrene prošnje. (Zahv. obljubljena.) — Neka oseba se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu za razne milosti, za pomoč v veliki sili in za uslišanje posebne želje. — Neka oseba je posebno hvaležna sv. Antonu Pad., da je bila uslišana v veliki sili. — Z. Ž. v Mariboru se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in škofu Slomšku za uslišano molitev v časni zadevi in daruje 100 Din za stroške svetniške razprave škofu Slomšku. — Marija Verbič iz Postojne se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in sv. Antonu Pad. za uslišano prošnjo. — Pavla Hamersak v Ljubljani se iskreno zahvaljuje žalostni Materi božji pod križem in Pomočnici na Rakovniku za uslišano prošnjo v boleznih brez operacije in za pomoč v važni zadevi otrok. (Zahvala obljubljena.) — I. K. Kožljek se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Ani in sv. Tereziki za hitro pomoč v boleznih. — Neka oseba (zakaj ne imena?) se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu za pomoč v boleznih male deklice.

GOVORILNICA.

M. V. (Koroško): Je bolje, da ne objavimo, ker taki zgledi za vse vendarle niso prikladni. — Fr. K.: Če kdo misli, da ga Bog kliče v redovno življenje, se mora najprej poučiti o bistvu redovnega poklica, posebej pa o uredbi onega reda, ki želi vanj vstopiti. Dobro mora preudariti, če bo mogel izpolnjevati redovne obljube in nositi bremena, ki so združena z namenom izbranega reda. Poleg tega ima pa vsak red še posebne pogoje pri vsprejemu: glede zdravja, preteklega življenja, morebitnega službenega razmerja, premoženja, sposobnosti in izobrazbe. To in še marsikaj se mora vpoštevati, ko človek dobi misel za ta ali oni samostan. — H. H.: Najbolje znamenje, če so bile spovedi dobre ali ne, je v tem, da se človek poboljša in grehu odpove. Brez potrebe se ni treba begati. — A. K., Kamni potok: Vašo prošnjo smo izročili osrednjemu vodstvu Marijinih družb. — G. A.: Za objavo »prošenj« in »zahval« prilože nekateri nekaj dinarjev v prid »Bogoljuba«, drugi pa za misijone ali za kruhe sv. Antona. Zahteva se pa ne. — A. S.: Latinski pregovor pravi, da mora biti človek za pesmi rojen, t. j. imeti mora od narave dar pesništva. Če ni tega, se mu že posreči, da nekaj zveže in pove; toda lepa pesem, ki kar potegne in skladatelja kar užge, da ji sestavi glasbeno obleko, taka pesem se pa nepoklicanemu ne posreči izlepa. Nič ne rečemo Vašim poizkusom; saj so tople misli, pod tiskarski stroj pa še ne morejo. — N. K., Sv. P.: V zadevi naštetih obljub bo najbolje, če se obrnete do svo-

je ga spovednika in mu točno razložite vse okoliščine. Zdaj je sveto leto — imajo spovedniki tozadevno važne pravice in pooblastila. — Dotični hčeri, za katero vprašujete, se ni ničesar bati. To naj gleda, da bo do matere prijazna, da jo prilično — če kaj koristi — ljubeznivo posvari. Rado pa je, da je v takih slučajih na obeh straneh več ali manj krivde. — Zadnje čase se kaj pridno oglašajo prijatelji našega lista, ki so se spustili na

pesniško polje. Uredništvo upošteva njih trud ter se jim toplo zahvaljuje za dobro voljo. Največ poslanih pesniških proizvodov je pa — žal — takih, da ne ustrezajo ne po obliki, ne po vsebini.

Op. ured. Ker se je nabralo mnogo snovi, je bilo treba »Listek«, nekaj dopisov in več drugih stvari odložiti.

Odpustki za mesec september 1926.

1. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu, prejmejo sveto obhajilo in molijo po namenu sv. očeta.

2. Četrtek, prvi v mesecu. P. o. udom br. sv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni.

3. Petek, prvi v mesecu. P. o.: a) vsem, ki gredo k spovedi in pravemu sv. obhajilu, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presvete Srca Jezus. in molijo po namenu sv. očeta; b) udom br. sv. R. Telesa kakor včeraj.

4. Sobota, prva v mesecu. Sv. Roza Viterbska. P. o.: a) vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena žaljenja, in molijo po namenu sv. očeta; b) istim kakor 17. dan.

5. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. R. Telesom. — P. o.: a) udom br. presv. Srca Jez.; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

8. Sreda. Rojstvo Marije Device. P. o.: a) udom br. sv. Rešnj. Telesa kakor 2. dan; b) udom br. presv. Srca Jez. v bratovski cerkvi; spovednik more mesto obiska bratovske cerkve določiti kako drugo dobro delo; c) udom br. naše ljube Gospe v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi; e) udom br. preč. Srca Marijinega; f) onim, ki nosijo beli, ali rjavi, ali črni, ali višnjevi škapulir; udom br. žalostne Matere božje je treba poleg drugega moliti 7 Očenašev in 7 Češčenamarij za duše v vicah; g) udom škapulirske br. karmelske Matere božje; h) istim kakor 17. dan. — Tretjeredn. v. o.

9. Četrtek. Sv. Peter Klaver. Udom družbe sv. Petra Klaverja p. o. pod navadnimi pogoji.

12. Nedelja. Ime Marijino. Kjer se danes obhaja praznik presl. Imena Marijinega, dobe

p. o. vsi verniki, ki danes ali ta teden do všteje prihodnje nedelje prejmejo sv. zakramente, so pri sv. maši in molijo po namenu sv. očeta. P. o. udom rožnovenske br. v bratovski cerkvi.

17. Petek. Rane sv. Frančiška. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne. — Tretjerednikom v. o.

18. Sobota. Sv. Jožef Kupertinski. P. o. istim kakor včeraj.

19. Nedelja. Mati božja sedem žalosti. Kjer se danes obhaja praznik Matere božje sedem žalosti, dobe: a) vsi verniki p. o. tolikrat, kolikorkrat po prejemu sv. zakramentov obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena br. žalostne Matere božje, ter v njej molijo po namenu sv. očeta; b) p. o. udje br. sv. Družine.

21. Torek. Sv. Matej. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo po namenu svetega očeta in za razširjanje sv. vere.

24. Petek. Marija, rešiteljica jetnikov. Sv. Pacifik. P. o.: a) udom družbe sv. Petra Klaverja, če obiščejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta; b) istim kakor 17. dan.

26. Nedelja, zadnja v mesecu. P. o. vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sveti rožni venec.

27. Ponedeljek. Sv. Elzeirij. P. o. istim kakor 17. dan.

29. Sreda. Sv. Mihael. P. o.: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom br. za duše v vicah; c) udom br. sv. Družine; d) tretjerednikom.

V zadnji številki so se vrinili v poročilo o porcijunkulskih odpustkih nekateri netočni izrazi. Popravljamo v toliko, da se odpustki dobe v cerkvah in javnih kapelah treh redov sv. Frančiška. — Pomoten je tudi dostavek, da se morajo tudi letos odpustki darovati pokojnim. (To velja samo za rimsko, ne za razširjeno sveto leto.)

Schichtov

način pranja

Namakaj z „Žensko hvalo“, peri z „Jelenjim milom“!
To ne pokvari perila ter ga popolnoma očisti.

„Brezalkoholna produkcija“, Ljubljana,
Poljanski nasip 10/50, pošlje vsakemu na-
ročniku „BOGOLJUBA“ zanimiv cenik brez-
plačno. Zahtevajte ga tako, ne bo Vam žal!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Obrestuje hrano, vloge po najugodnejši obrestni meri,
vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.
Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo,
v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih
sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača,
veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo
pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim
jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem,
ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 350 milijonov kron.

Priporoča se bralcem „Bogoljuba“ pri nakupu
oblačilnega blaga za ženske in moške obleke,
kakor tudi vedno novosti svilnatih, volnenih
rut, šerp, dalje posteljnih garnitur, odev do-
mačega izdelka, oprem za neveste in drugih
potrebščin — domača, stara poštena trgovina
Pri „ČEŠNIKU“ Ljubljana, Stritarjeva, Lingarjeva ul.
Zaloga dobrega češ. izdelka - Cene nizke in poštena postr.

JAVNA ZAHVALA.

Laboratorij Alga, Sušak 7.

Prejel sem v redu Vašo pošiljatev »Alge« in
jo porabil točno po navodilu, ki je priloženo vsaki
steklenici. S par steklenicami sem dosegel dober
uspeh, ter sem nato ostale ponudili tudi svojim
prijateljem v mestu in okolici. »Alga« je pomagala
proti revmatizmu, nekemu proti zobobolu, dru-
gemu proti omotici in glavobolu, mnogim tudi
pri zastaranem revmatizmu, tako da se danes
obračajo name znane iz cele okolice, naj jim na-
ročim »Algo«. — Zahvaljujem se Vam v imenu
vseh; pošljite mi takoj še 14 steklenic.

Banjaluka, 23. februarja 1926.

MARKO VILENIĆ.

KAJ JE „ALGA“?

„Alga“ je zdravilo, sestavljeno iz čistih rast-
linskih sokov, ki se ravno za gotovim uspehom
proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, omedle-
vici, želodčni slabosti itd.

Na tisoče priznanj, ki prihajajo dnevno, po-
trjuje, da je „ALGA“ proti revmatizmu zdravilo,
brez katerega ne bi smela biti niti ena hiša.

Preskusite „ALGO“ proti revmatizmu, glavo-
bolu, zobobolu itd. Gotovo boste zadovoljni. Po-
magala je tisočim, pomagala bo tudi vam. Za
poskušajo lahko naročite najmanjšo količino. Po
pošti se naroča na nasl.: Laboratorij „Alga“,
Sušak 7 (Hrv.) 4 steklenice „ALGE“ s pošto in
omotom 77 Din. — 8 steklenic s pošto in omotom
121 Din. — 14 steklenic s pošto in omotom 245
Din. — 25 steklenic s pošto in omotom 320 Din.

Kdor išče — najde!

Ta deček je srečen in vesel.
Pomagal je materi pri pranju
perila s

ZLATOROG
terpentinovim milom
in našel v milu pristen
zlatnik!

